Ţara este întâi a lui Dumnezeu şi numai apoi a noastră

PERMANENŢE

ANUL I NR. 11
NOIEMBRIE 1998

POLITIC CULTURAL SOCIAL

24 PAGINI
4000 LEI

O CRIMĂ ABOMINABILĂ

29-30 noiembrie 1938, noaptea Sfântului Andrei: se împlinesc 60 de ani de când a fost imolat liderul tineretului român şi suprema nădejde de aşezare pe temelii de nezdruncinat a societăţii şi statului naţional, Corneliu Zelea Codreanu.

Născut în anul 1899, Căpitanului (aşa l-au numit generaţia sa şi următoarele) i se curmă viaţa prin strangulare, după întunecate rituri talmudice, la vârsta de 39 de ani.

Aşadar, i-au fost daţi nici douăzeci de ani pentru a-şi dezvolta o puternică personalitate, pentru a-şi îmbogăţi darurile harismatice şi pentru a desfăşura o acţiune politico-morală de însănătoşire a poporului român.

În acest scurt interval a fost capabil să creeze o adevărată mistică naţională şi o acţiune revoluţionară de profunzime în sufletul neamului românesc, smulgându-l de sub influenţele nefaste ale principiilor politice internaţionaliste. Corneliu Codreanu reuşeşte, în pofida timpului său scurt de manifestare, să galvanizeze forţele româneşti în lupta anticomunistă, în care se angajează cu toate puterile sale, asumându-şi riscurile acestei grele lupte.

Două au fost cauzele care, după părerea noastră, au dus la actul suprimării fizice a Căpitanului:

a) Cauze interne: reacţiunea politicianismului român la lupta sa de a crea un tip de om de onoare, corect, loial, muncitor, pelerin pe drumurile adevărului; reacţiunea aceluiaşi politicianism la lupta sa pentru asanarea moravurilor levantine ale clasei noastre politice; şi mai ales teama acestuia în faţa promisiunii pe care Corneliu Codreanu o făcea poporului, de a scoate la iveală toate furturile şi matrapazlâcurile demnitarilor noştri, pedepsind în cadrul legilor ţării (care existau, dar nu se aplicau) pe toţi aceia ce-şi făcuseră din politică o meserie şi o sursă de îmbogăţiri nelegiuite în detrimentul claselor nevoiaşe.

Corneliu Codreanu încerca să statornicească o altă viziune a vieţii, în mijlocul unei lumi alterate de lichelisme şi hoţii, de încălcări flagrante ale drepturilor cetăţeneşti, deoarece societatea era sugrumată de o oligarhie care, sufocată de interese personale, călca în picioare principiile sacre ale existenţei. Dacă pentru un politician, spunea Căpitanul, politica înseamnă un negoţ, pentru un legionar ea este ca o religie în care crede şi pe care o slujeşte dezinteresat.

Sigur că aceste înalte exigenţe, această formă de a înţelege şi a predica misiunea omului politic român au stârnit nelinişti în sinea celor vizaţi, nelinişti ce s-au transformat în ură, ură ce a dat naştere la urzeli criminale care au sfârşit cu uciderea omului ce voia înfrumuseţarea morală a vieţii româneşti.

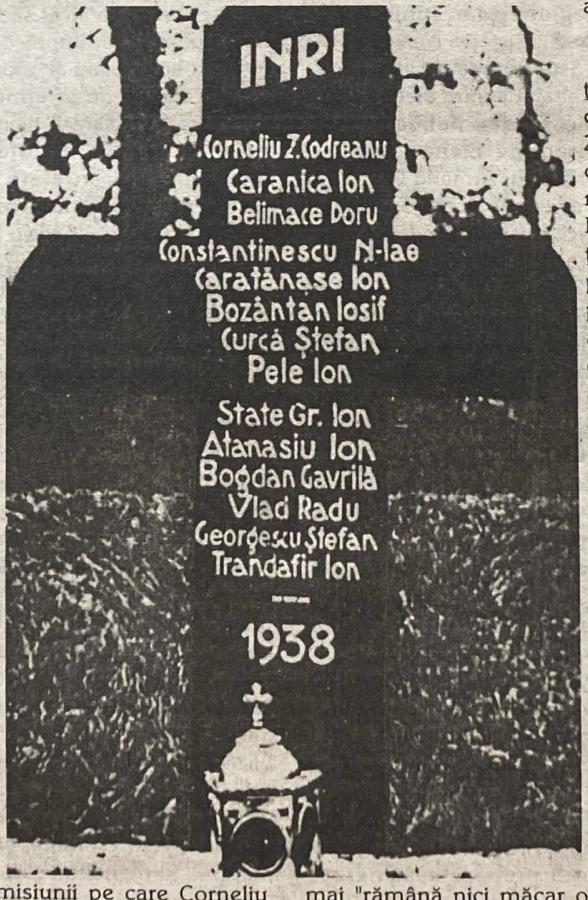

b) Cauze externe: reacţiile la noua politică externă pe care o preconiza Corneliu Zelea Codreanu. Intuind cu claritate bolşevismul drept cel mai implacabil duşman al României, el cerea alinierea ţării noastre alături de acele puteri europene care promovau o politică anticomunistă. Astfel intra direct în conflict cu interesele aşa-numiţilor "aliaţi fireşti" ai noştri, adică Franţa şi Anglia, ţări care, pentru a stăvili puterea crescândă a Germaniei, întindeau punţi de alianţă spre URSS. În acest context, ţara noastră, prin poziţia sa geografică, era considerată pion esenţial, căci, în caz de război, România trebuia să permită Armatei Roşii trecerea spre Europa Centrală. Codreanu însă, ca şi românii conştienţi, ştia ce înseamnă o trecere a ruşilor pe la noi. Poporul nostru a suferit-o de câteva ori în decursul istoriei şi puţin a lipsit să nu-i mai "rămână nici măcar ochii care să plângă". Iar acum, prin bolşevismul turbat, situaţia era şi mai gravă, căci, pe lângă efectele devastatoare pe linie materială, pe lângă smulgerea provinciilor de răsărit şi rusificarea lor forţată, pe lângă suferinţele a sute de mii de români, mânaţi ca nişte vite spre interiorul Siberiei, se mai adăuga şi atacul la fiinţa spirituală a neamului nostru, la credinţa ce l-a menţinut pe linia de plutire a istoriei. Pentru a preîntâmpina această primejdie, Corneliu Codreanu căuta

schimbarea alianţelor cu altele, la fel de "fireşti", în acea perioadă de dezlănţuire ofensivă a comunismului rusesc.

Aşadar, pe lângă duşmăniile interne apar şi duşmăniile externe (mult mai puternice şi primejdioase), care doresc o Românie supusă unor strategii politice nesănătoase pentru noi, şi împotriva cărora Corneliu Codreanu dăduse semnalul de luptă.

Condamnarea lui la moarte a fost decisă, de fapt, încă din anul 1933 când, la insistenţele Franţei, Titulescu, care agrea politica prosovietică a acesteia, l-a convins pe Regele Carol al II-lea să treacă la lichidarea Mişcării Legionare. Pentru acest scop este înscăunat prim-ministru I.G. Duca. Se ştie că d'Ormesson, ministrul Franţei la Bucureşti, informa satisfăcut guvernul său că problema Mişcării Legionare este deja soluţionată. Începe prigoana Duca, cu dizolvarea Mişcării în preajma alegerilor, cu mii de arestări şi zeci de uciderі. Căpitanul, avizat că s-a început vânarea sa, se ascunde. (Dar nu în casa verişoarei Elenei Lupescu, cum afirmă unii făuritori de ştiri senzaţionale dar aistorice, ci pe la diverşi prieteni români, necunoscuţi încă de poliţie.) Aşa că tentativa de suprimare eşuează. Ea va intra pentru câtva timp în congelare, datorită şocului produs de împuşcarea lui Duca. Era un dur şi tragic avertisment pentru cei ce urmăreau dispariţia Căpitanului.

Ei încep însă să caute, pentru acelaşi funest scop, alte căi, mai puţin riscante, care să dea impresia unei încăierări între legionari. Îl găsesc pe Stelescu. Individ infatuat, care, ros de patimi şi invidios pe harisma Căpitanului, se grăbeşte să regizeze crima prin otrăvire. Dar complotul este demascat de însuşi acela care trebuia să înfăptuiască crima, un tânăr intrat recent în Mişcare. Stelescu este eliminat din Legiune, dar continuă pe drumul întunecos pe care apucase.

În 1936, la Congresul Studenţesc de la Târgu-Mureş se pune pe tapet şi conspiraţia contra vieţii Şefului Legiunii. Studenţii decid acolo să dea publicităţii un Avertisment. Ei îi numesc direct pe Elena Lupescu, Iamandi, Madgearu, Gabriel Marinescu, Armand Călinescu şi pe alţii drept complotişti şi îi avertizează că vor plăti cu propriile lor vieţi, dacă îşi vor duce mişelia la îndeplinire.

Zaharia Boilă, secretarul lui Iuliu Maniu, consemnează că în martie 1937, într-o convorbire avută cu Corneliu Zelea Codreanu, acesta i-a afirmat: "Pe mine m-a condamnat la moarte Regele Carol al II-lea." Cu puţin timp înainte avusese cu Codreanu, la cererea Regelui, o întrevedere în care acesta i-a pretins şefia Mişcării Legionare. Refuzându-l pe Rege, Căpitanul a înţeles din reacţia lui că viaţa îi era pecetluită.

Rezultatul alegerilor din 1937 îi înspăimântă şi mai mult pe complotişti. Întrevăd apropiata lor tragere la răspundere. Trebuiau deci să acţioneze imediat.

Se formează în pripă Guvernul Goga, în care Regele impune oamenii săi: Armand Călinescu (Interne), Istrate Micescu (Externe), Gabriel Marinescu (Prefect de Poliţie), duşmani declaraţi ai Căpitanului şi ai Mişcării Legionare.

În 1938, Istrate Micescu îi propune prefectului de Neamţ, I.V. Emilian, să-l suprime pe Corneliu Codreanu, act ce i-ar aduce multe avantaje politice. Emilian, om de onoare, indignat de propunerea ministrului său de externe, dă în vileag mişelia.

Tot în acel timp, generalul Sichitiu avertizează pe Codreanu că într-o discuţie avută cu Armand Călinescu a înţeles că ministrul de interne îi prepară asasinarea, urmărind astfel distrugerea Mişcării Legionare.

În memoriile sale, însuşi Armand Călinescu spune că generalul Gabriel Marinescu voia să strivească cu **mână forte** Mişcarea. Că formase deja o echipă de două sute de puşcăriaşi pentru a-l ucide pe Căpitan.

Miron Cristea, Patriarh al României şi Preşedinte de Guvern în 1938, pronunţă în faţa preoţilor Capitalei următoarea sentinţă: "Apoi, mai bine să moară unul pentru popor, decât să piară poporul pentru unu." Se referea la nimeni altul decât la Corneliu Codreanu.

Apoi, generalul Coroamă, şeful Gărzii Palatului şi prieten al Mişcării, transmite Comandamentului legionar de prigoană, în vara lui 1938, că Regele urzeşte asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu.

Pe această linie am putea aminti şi instigarea la crimă a lui Nicolae Iorga, care îşi incita indirect colegii din Senat la suprimarea Căpitanului, relatându-le cum haitele de câini sălbatici din Canada sunt împrăştiate de călătorii pe care îi urmăresc numai când îl împuşcă pe şeful haitei. Simplu şi foarte academic!

•••

Tot în toamna lui 1938, când forţele ostile Mişcării Legionare procedau la preliminariile crimei, Carol al II-lea, conformându-se infirmităţilor sale morale şi, pe deasupra, şi obligaţiilor de prizonier al ocultelor internaţionale prosovietice – să nu se uite vizita lui din noiembrie la agenturile acestora de la Londra şi Paris –, aprinde obedient, la cererea lor, lumina verde pentru "soluţia finală": uciderea Căpitanului.

Desigur, toate aceste împrejurări sunt cunoscute, poate mai puţin de tineretul de azi. Reluăm înlănţuirea lor pentru a arăta falsitatea unor acuzaţii ce se aduc lui Horia Sima, urmaşul Căpitanului la conducerea Legiunii, pretinzându-se că din cauza lui ar fi avut loc acest asasinat. Unii merg până acolo încât să susţină că chiar l-ar fi dorit. Sunt afirmaţii stupide, împrăştiate cu rea-credinţă, fructul unor intrigi murdare sau al unor disfuncţii psiho-neurotice.

Căci, la urma urmelor, ce justificări mai puteau fi aduse călăilor care îl hăituiau de ani de zile pe Căpitan? Ar mai fi avut nevoie de vreo justificare oculta internaţională, în afara manevrelor ei strategice? Ce justificare a fost invocată pentru crima pregătită de Stelescu, când, incitat de complotişti, punea la cale otrăvirea Şefului Mişcării? Oare instigarea la crimă de care s-a făcut vinovat Istrate Micescu a fost cauzată de neastâmpărul lui Horia Sima? Cu ce a intervenit Horia Sima pentru a justifica îndemnul aluziv la crimă al lui Nicolae Iorga, când acesta relata în Senat cum sunt risipiţi câinii sălbatici canadieni prin împuşcarea căpeteniei lor? E de reţinut că nici complotiştii nu au uzat de acest stupefiant argument. În toate comunicatele lor, s-au referit numai la **încercarea de fugă de sub escortă**. Le-a fost şi lor ruşine să invoce un argument atât de stupid.

Resortul principal al părtaşilor la această crimă a fost dorinţa de a elimina din calea lor un om de o inflexibilă integritate, profund răscolit de porunca pământului românesc, un spirit care intuia şi planul metafizic al activităţii politice şi construise o instituţie educativă şi un partid ce se impuseseră drept unică alternativă în circumstanţele generale ale României interbelice. Iar acestea reclamau, atunci ca şi acum, soluţii bazate pe valorile permanente ale omului, acelea care ne proiectează în sferele înalte ale existenţei.

Dar, aşa după cum Sören Kierkegaard spune undeva: "Moare tiranul, şi mandatul său sfârşeşte. Moare martirul, şi mandatul său începe", mandatul Căpitanului a început cu mulţi ani în urmă şi este indisolubil împletit cu istoria poporului român.

Nicolae ROŞCA

cumplita lor călătorie

CONSTANTIN NOICA

I-au chinuit în viaţă la Miercurea Ciucului, iar acum netrebnicia lor nu-i lasă nici odihnei morţii. A trebuit să-i luăm de acolo pe cei patruzeci şi şase de legionari căzuţi şi să-i ducem la PREDEALUL cel aspru, atât de drag Căpitanului lor. Sunt patruzeci şi şase de tineri mai puţin printre noi – nu ştiaţi asta? Este un gol undeva, un gol care ne învăluie şi doare. Patruzeci şi şase de oameni pe care nu-i porţi îndeajuns în suflet; care nu-ţi învie cu extraordinara lor exaltare – în suflet.

Poate că astăzi, când îi înmormântăm în Predealul drag Căpitanului lor, ei ne-ar mustra. Da, poate că de-am şti să-i ascultăm ne-ar mustra. De ce-i luăm de la Miercurea Ciucului? N-am văzut bine câtă viaţă este în el, câtă sete de biruinţă este în el? De ce nu i-am lăsat acum, când s-au oţelit prin moarte în lupta lor împotriva tiraniei româneşti, să se lupte aşa cum ştiu ei, din cimitirele de la Miercurea Ciucului, cu tirania ungară? De ce-i slăvim când ei pot încă să ne apere?

"Avem cu toţii cea mai formidabilă dinamită, cel mai irezistibil instrument de luptă, mai puternic decât tunurile şi mitralierele: este propria noastră cenuşă!"

Aşa i-a învăţat Moţa să lupte, cu cenuşa din ei. Poate că ei voiau încă să lupte. Ca Moţa. Ca dacii!

Căci noi, ceilalţi, cum ştim să luptăm pentru dreptate? Noi vorbim despre dreptatea noastră asupra Ardealului; noi aducem trăişti, facem statistici, tragem de mânecă pe unii şi pe alţii şi întoarcem pe toate feţele istoria. Nu vedeţi – spunem noi – că acolo a fost Dacia Superioară?

Smintiţii de noi! Acolo nu **a fost** Dacia Superioară; acolo **este**. Şi nu de trăişti avem nevoie, ci de suflet dacic. Cine ne-ar fi pus vreodată în discuţie dreptul de a domni peste 1.400.000 de unguri implantaţi peste pământul Daciei într-o noapte, dacă am fi fost domni peste viaţă şi moarte, ca dacii?

Şi-ţi vine în minte, printre fantome, cum trăim cu toţii, ceva halucinant. Dacă, într-o noapte, cei patruzeci şi şase de legionari căzuţi au să se ridice din morminte spre a porni într-o cumplită călătorie?

"Nu vom avea pace nici în morminte", spusese unul. Dacă nu ne vor ierta zăbava şi vor porni ei, strigoii, îndărăt spre Miercurea Ciucului?

Poate că şi la ei s-a gândit Moţa când exclama: *"Se apropie stăpânirea strigoilor, cumplită!"*

IAR AU FOST PRINTRE NOI.
LA PREDEAL S-A PUS TEMELIA NOII BISERICI A NEAMULUI

HORIA STAMATU

Chipul în care Legiunea îşi fundează instituţiile aproape nu are seamăn în istorie. Este atâta risipă de tinereţe, atât de adâncă patima pentru moartea roditoare, încât te cutremuri.

Şi nu ne cutremură setea ori moartea celor căzuţi, cât nestăvilita sete de sânge a călăilor. Pe cât de mare este nemernicia de a omorî pentru a trăi. Iată fiara în toată goliciunea ei! Fiara care încă pândeşte, din umbră, ceasul prielnic pentru a ne sări în spate.

Ieri au fost printre noi, la o ultimă plimbare, camarazii pe umerii cărora se înalţă BISERICA NOUĂ, BISERICA VIE a neamului. Aidoma creştinismului din începuturi, Legiunea creşte şi se înalţă numai prin continuă jertfă. Şi aşa va fi la urmă, cât va dăinui neamul românesc.

În afară de jertfă nu avem altă ieşire. De la moartea lui Decebal împresurat de năvălitorii romani, până la moartea legionarilor, ucişi cu mâinile şi picioarele legate, poporul dac, mereu asuprit, mereu lovit, a dat lumii o neîntreruptă jertfă. Aşa a luat fiinţă neamul românesc, aşa a trăit, aşa va birui pentru a-şi afirma rosturile lui în istoria acestei lumi. Când puterea jertfei va seca, neamul se va pierde, va cădea în anonimatul unei populaţii descompuse de toate păcatele. Aşa cum a căzut toată acea lume care a încercat să ucidă Legiunea. Dacă am face o socoteală, oricât de generală, am dovedi uşor cine sunt ucigaşii noştri, care este lumea lor. Pe oricare din ei punându-l în lumina judecăţii, am vedea că este un monstru al firii omeneşti. Că totul era corupt în el, că nu avea absolut nici o legătură, în afară de un accidental "escu" din coada numelui, cu neamul românesc.

Şi totuşi, această conjuraţie satanică a monştrilor a ucis în deplin acord cu tot ceea ce avea ţara românească legal în acel moment. Au fost în acest masacru mii de complici nevăzuţi, dar ştiuţi.

Mare parte din urme s-au şters şi prin urme poate nu se va dovedi niciodată nimic.

Tot ce atunci era legal este astăzi vinovat în faţa unei alte legi. Legea neamului. Iar toţi aceşti complici nevăzuţi, pasivi în aparenţă, dar nu mai puţin părtaşi, sunt la fel de vinovaţi. Aceasta este socoteala cea mai generală care se poate face.

Procesiunea tăcută a camarazilor, care, în plânsul atâtor mame osândite jalei fără de liman doar pentru vina de a fi crescut pe cei mai curaţi şi mai viteji fii ai ţării, au făcut ieri drumul din urmă, ieşind din morminte asemenea strigoilor, ne va rămâne ca un veşnic memento. Ei sunt fericiţi, nu avem dreptul să-i plângem. Datoria luptătorului nu este să plângă, mai ales când silnicia dă veşnică dreptate celui căzut.

Dar dreptatea a fost înfrântă prin mişelia omenească. Către această dreptate merge datoria luptătorului, care altfel nu are dreptul să trăiască.

Pe temelia pusă de camarazii noştri vom ridica BISERICA NEAMULUI.

Ieri s-au întors printre noi să ne amintească. Să facem aşa fel încât să nu se întoarcă iar, să le cruţăm odihna şi să ne temem de pacea sufletelor noastre.

noapte sfântă

ENZO LORETTI

Oraşul este scufundat în beznă, ca ieri, ca alaltăieri: măsură de apărare. În astă noapte însă, întunericul pare coborât peste case şi oameni ca o poruncă tainică, pentru că lumina n-ar putea să fie nicăieri decât acolo, în jurul cenuşii strânse cu pietate.

Ce vede ochiul aici, sub bolta cerului dominând noaptea, nu încape în suflet; am vrea să ieşim din timp şi din noi înşine, ca să pricepem mai bine ce se petrece. Făcliile par aprinse din inima pământului; preoţii au vocea obosită, încărcată de veacuri; din când în când străbate, ca o suliţă cu vârful spre cer, un cânt plâns de femeie: "Miluieşte-ne, Doamne!" Când plânsul o îneacă, tace, şi bietele mâini strâng tâmplele care zvâcnesc. Este o soră de suflet şi de credinţă a mucenicei NICOLETA. Legionarii stau în jur, sute şi sute şi sute; câmpia toată pare o biserică, singura unde s-ar putea sluji o asemenea slujbă. Alături stau mamele, soţiile, părinţii, fraţii, copiii, lumea săracă, înlăcrimată, amuţită într-o viaţă chinuită: Popor. O copilă care plânge este fetiţa lui VASILE CRISTESCU.

NICOLETA, VASILE CRISTESCU, apoi cei nouă răzbunători de moarte; încă doi fără nume de la Cluj; încă unul fără nume; alţii fără nume. Mâini, inimi, frunţi... Astăzi: puţină cenuşă amestecată.

Sunt cuvinte care pot să ne spună totul: prigoană, închisoare, schingiuire, împuşcare, ardere. Iar când am înţeles totul, se ridică o întrebare şi toată înţelegerea se năruie: **De ce?**

Mă uit în jur: feţele legionarilor par săpate în stâncă; nici flacăra făcliilor n-are putere să le dea mişcarea umbrei şi a luminii; este tăcerea oţelită a biruitorilor cu inima oţelită în chinuri. Dar biruinţa are, aici, în jurul acestei cenuşe, statornicia muntelui şi siguranţa valului care merge la mare fără ocolire. Fiecare dintre ei pare însutit. Nici o victorie cu rândurile întregi n-ar fi putut să rodească această minunată înmulţire de credinţă şi de voinţă în fiecare supravieţuitor al Legiunii.

Acele sute de făclii, care, ca un râu de foc, străbat oraşul întunecat – când zorile se apropie, dar este noapte încă –, sunt sufletul viu al ţării care îşi primeşte moştenirea recunoştinţei şi în faţa umelor îşi ia răspunderea întregii biruinţe viitoare.

Aş vrea să le strig tuturor că suntem şi noi aici, printre rândurile lor, nevăzuţi – câţiva italieni; aş vrea să le strig că sufletul nostru este aproape şi tresare în frăţietate deplină. Martirii voştri sunt alături de ai noştri şi îi cinstim cu aceeaşi pietate, pentru că şi unii şi alţii au fost răpuşi de duşmani care în fiecare colţ al lumii poartă acelaşi nume!

Noi aşteptăm biruinţa Italiei asupra tuturor inamicilor; va veni apoi acea zi care va fi mai însorită, pentru care am crezut cu neclintită credinţă în cele două ţări; va veni ziua când, la Roma, în cetatea eternă a crucii şi a vulturului, se va ridica pe cer de pe Capitoliu slăvirea martirilor români care, prin jertfa lor tăcută, au reînviat pe acest pământ strălucirea vechii virtuţi romane şi, singuri contra tuturor, au înfăptuit minunea **României Legionare**.

TEXTE REPRODUSE DIN "BUNA VESTIRE", 1940

Memoriu adresat MS Regelui, oamenilor politici și Țării la 5 noiembrie 1936

Majestate,

Nu dorim să supărăm pe nimeni cu părerile noastre în materie de politică externă. Acum este vorba însă de ceva mai mult decât de o simplă părere, e vorba de viitorul Țării noastre.

Suntem în drept să vorbim — și să vorbim cu hotărâre și cu bărbăție.

Tot ce fac politicianii români în politica externă fac pe carnea, pe sângele și pe răspunderea noastră. Bine sau rău, ei și-au trăit viața. De acum urmează a noastră.

Este îngrozitor ca faptele și atitudinile lor de astăzi să atragă o mare răspundere pe umerii generației noastre.

Este cutremurător să ne gândim că noi, tineretul de astăzi, ar fi să fim condamnați a asista la împărțirea sau ciuntirea României Mari, pentru a plăti păcatele unei infame politici externe.

De aceea, socotesc că noi, tineretul, am face un act de lașitate dacă în aceste ceasuri hotărâtoare pentru viitorul nostru n-am avea curajul să ne ridicăm și să facem ca glasul nostru să fie auzit.

Supunem deci Majestății Voastre gândurile noastre:

Cerem ca Majestatea Voastră să pretindă tuturor celor ce conduc sau manifestă păreri cu privire la politica externă a României să declare că răspund cu capul pentru directivele pe care și le însușesc.

Așteptăm, de asemenea, același gest de mare curaj și de mare cavalerism și din partea Majestății Voastre, în ceea ce privește linia Regală de politică externă a României.

În acest mod, în momentul unei eventuale catastrofe, Țara ar cunoaște: și cui aparțin răspunderile, și natura sancțiunii.

Aceasta pretindem de la oamenii politici români — și nu teorii cu care n-avem ce face. Pentru că o politică externă este bună sau rea nu atunci când ea se pretează la demonstrații teoretice, ci atunci când rezultatele ei sunt bune sau fatale pentru Țară.

Dacă noi, tineretul, vom fi puși în situația tragică de a intra într-un război alături de puterile bolșevismului împotriva celor care apără civilizația creștină a lumii, care apără bisericile de dărâmare, care apără moaștele sfinților, care apără de profanare mormintele eroilor — declarăm pe față că vom trage toți cu revolverele în acei ce ne-au dus acolo și, pentru că nu vom putea dezerta, spre a nu face act de dezonoare, ne vom sinucide.

Niciodată tineretul neamului românesc nu va lupta sub semnul satanei, împotriva lui Dumnezeu.

Nu există: Mică Înțelegere, nici Înțelegere Balcanică. Cine crede în acestea, dovedește că n-a înțeles nimic.

Față în față stau numai două lumi. Sub presiunea lor, în clipa războiului, toate combinațiile diplomatice se vor nărui ca niște castele de carton. Aceste două lumi sunt: Statele revoluțiilor naționale, care luptă pentru apărarea Crucii și a unei civilizații milenare și Bolșevismul cu anexele sale, care luptă pentru nimicirea neamurilor și pentru prăbușirea civilizației creștine.

Acestea din urmă: bolșevismul și anexele sale vor fi nimicite de armatele Crucii și ale ordinii naturale a lumii. Dacă politicianii români ne vor duce în lotul lor, România va fi ștearsă de pe harta Europei.

Discursul lui Mussolini este un răspuns sfâșietor de dureros pentru noi la atitudinea de mare vrăjmășie și de mare uneltire pe care politica noastră externă a avut-o față de Italia fascistă.

Această politică s-a făcut timp de paisprezece ani unealta cea mai infamă a masoneriei și a iudaismului. Aici unde suntem ne-au adus masoneria și iudaismul.

Din acest punct de vedere socotim că omul acestora, Nicolae Titulescu, a făcut cea mai mare crimă față de viitorul Statului Român.

Noi am fost primul stat din lume care, ca cea de pe urmă slugă a iudaismului, ne-am repezit la ordinul acestuia să decretăm sancțiuni contra Italiei într-un greu moment al istoriei sale.

Italia consideră gestul nostru mai mult decât ca pe un gest de vrăjmășie: un gest de trădare a rasei latine.

Se mai miră cineva de ferocitatea discursului lui Mussolini?

În fața acestei situații, noi, tineretul, cel dintâi lucru pe care îl avem de făcut este să arătăm cu degetul pe toți cei ce ne-au adus aici și care mai departe pe acest drum ne duc la moarte.

De altfel, aceeași ură neîmpăcată o manifestă politicianii români și în politica internă: politică de vrăjmășie, de mare uneltire și de mare prigonire față de tineretul naționalist al Țării, din ordinul masoneriei și din îndemnul zilnic al presei iudaice.

De la cele mai odioase înscenări și uneltiri, de la cele mai crude lovituri și de la cele mai provocatoare legi ca aceea recentă a taberelor de muncă, până la elegantele forme ale noilor organizații tinerești, totul este îndreptat în contra tineretului naționalist, pentru ca el să fie îndepărtat de la linia legionară a destinului său.

Deci există o concordanță perfectă între politica externă și politica internă românească, pornind amândouă din același fond masonic și iudaic de ură împotriva ideii naționale și a creștinătății.

Țara întreagă trebuie să se cutremure, să se înalțe și să înfrunte pe cei care îi pregătesc moartea. Toți cei ce se găsesc astăzi pe linia destinului și a istoriei naționale au datoria să ceară și să impună scoaterea politicii românești interne și externe de sub influența și comanda masoneriei, comunismului și iudaismului.

Este singura măsură salvatoare pentru viitorul Neamului acesta.

Să trăiți, Majestate!

Corneliu Zelea Codreanu

30 noiembrie 1938

Din partea guvernului, Radiodifuziunea şi presa au răspândit cinicul Comunicat oficial:

"În noaptea de 29-30 noiembrie cr. s-a făcut un transfer de condamnaţi de la închisoarea Râmnicu-Sărat la Bucureşti - Jilava. În dreptul pădurii ce corespunde km. 30 de pe şoseaua Ploieşti–Bucureşti, pe la orele 5, automobilele au fost atacate cu împuşcături de necunoscuţi care au dispărut, şi în acel moment transferaţii, profitând de faptul că transportul se făcea în automobile brek tip jandarmi, deschise, şi pe timp de noapte, cu ceaţă deasă, au sărit din maşini, îndreptându-se cu vădită intenţie de a dispărea în pădure. Jandarmii, după somaţiile legale, au făcut uz de armă.

Au fost împuşcaţi: Corneliu Zelea Codreanu, condamnat la zece ani muncă silnică şi şase ani interdicţie. Constantinescu Nicolae, Caranica Ion, Belimace Doru, autorii asasinatului comis asupra lui I.G. Duca, condamnaţi la muncă silnică pe viaţă. Caratănase Ion, Bozântan Iosif, Curcă Ştefan, Pele Ion, State Gr. Ion, Atanasiu Ion, Bogdan Gavrilă, Vlad Radu, autorii asasinatului comis asupra lui Mihail Stelescu, condamnaţi la muncă silnică pe viaţă. Georgescu Ştefan, Trandafir Ioan, condamnaţi la câte zece ani muncă silnică, pentru asasinat asupra lui Stelescu.

Atât parchetul militar al Corpului II armată, pe teritoriul căruia s-a întâmplat cazul, cât şi parchetul civil, fiind înştiinţate, au venit la faţa locului şi au constatat în mod oficial moartea celor numiţi mai sus, de către medic, prin încheiere de proces-verbal.

A autorizat înmormântarea cadavrelor, rămânând mai departe în cercetarea cazului.

Comandamentul militar, după propunerea parchetului şi pentru motive de ordine publică, a aprobat ca înmormântarea să se facă la subcentrul militar Jilava, fapt ce s-a executat în dimineaţa zilei de 30 noiembrie a.c. prin îngrijirea închisorii militare Jilava."

ASASINAREA LUI CORNELIU CODREANU

Depunerea jandarmului Sârbu, făcută în faţa comisiei investigatoare a Curţii de Casaţie din Bucureşti, în noiembrie 1940

"Am plecat în noaptea aceea din Bucureşti, cu două maşini dube de la Prefectura de Poliţie. Eram însoţiţi de maiorii de jandarmi Dinulescu şi Macoveanu.

Ajunşi la Râmnicu-Sărat, am tras la Legiunea de Jandarmi. Aici, maiorii Dinulescu şi Macoveanu au luat contact cu maiorul de origine evreu Scarlat Roşianu, comandantul Legiunii de Jandarmi din Râmnicu-Sărat.

În lipsa unui ordin precis, jandarmii n-au mai luat pe legionari. Am fost băgaţi toţi jandarmii în maşini. Imediat ne-am întors spre Bucureşti, dar în acelaşi timp soseşte din urmă maiorul Dinulescu, care ne-a dat ordinul răstit: înapoi la Râmnicu-Sărat.

Ne-am întors, dar ne-am oprit în comuna Bălţaţi, la câţiva kilometri de Râmnicu-Sărat, unde am fost cantonaţi pe timpul nopţii. Aici ni s-a dat vin de băut, ţigări scumpe şi gustări alese.

În zorii zilei, am pornit spre Râmnicu-Sărat.

Ajunşi în închisoare, am fost băgaţi toţi jandarmii într-o celulă, unde maiorii Dinulescu şi Macoveanu ne-au dat instrucţiuni asupra modului cum aveam să executăm pe legionari.

Punând în genunchi pe şoferul maşinii, i-au aruncat un ştreang după gât, pe la spate, arătând cât de uşor se poate executa astfel.

Totul a fost gata în câteva minute. Jandarmii au ieşit apoi câte unul afară, în curtea închisorii, şi fiecăruia i s-a dat în seamă un legionar.

Mie mi-a dat pe unul mai voinic, mai înalt. Am aflat mai târziu că acesta era Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu.

I-am dus apoi la maşini. Aici, legionarii erau legaţi cu mâinile de banca din spate, iar cu picioarele de partea de jos a băncii din faţă, în aşa fel că nu se puteau mişca nici într-o parte, nici într-alta.

Aşa au fost legaţi zece legionari într-o maşină şi patru în cealaltă.

Eu am fost în prima maşină, în cea cu zece legionari, în spatele Căpitanului, şi fiecare jandarm era aşezat în spatele legionarului ce-i fusese încredinţat.

În mâini aveam ştreangurile.

Am pornit. În maşina mea era maiorul Dinulescu, iar în cealaltă maiorul Macoveanu.

Era o tăcere de mormânt, căci nu aveam voie să vorbim, nici noi între noi, jandarmii, şi nici legionarii între ei.

Ajunşi în dreptul pădurii Tâncăbeşti, maiorul Dinulescu, care stabilise cu noi, printr-un cod de semnale, momentul execuţiei, a aprins la un moment dat lanterna sa electrică, stingând-o şi aprinzând-o iarăşi, de trei ori.

Era momentul execuţiei, dar nu ştiu de ce n-am executat nici unul. Atunci maiorul Dinulescu a oprit maşina, s-a dat jos, şi s-a dus la maşina din spate.

Acolo maiorul Macoveanu fusese mai autoritar; legionarii erau executaţi.

Căpitanul şi-a întors puţin capul către mine şi mi-a şoptit: «Camarade, dă-mi voie să le vorbesc camarazilor mei.» Dar în aceeaşi clipă, mai înainte ca el să fi terminat această rugăminte, maiorul Dinulescu a pus piciorul pe scara maşinii şi, păşind înăuntru cu revolverul în mână, a rostit printre dinţi: «Executare!»

La aceasta, jandarmii au aruncat ştreangurile...

Cu perdelele trase, maşinile şi-au continuat drumul până la Jilava.

Când am ajuns, erau orele şapte dimineaţa. Aici ne aşteptau: colonelul Zeciu, Dan Pascu, comandantul închisorii, colonelul Gherovici, medicul legist, locotenent-colonel Ionescu şi alţii.

Groapa era făcută.

Traşi din maşini, legionarii au fost aşezaţi apoi cu faţa în jos şi împuşcaţi în spate, pentru a se simula astfel împuşcarea pe la spate în timpul evadării de sub escortă.

După aceasta au fost aruncaţi în groapa comună.

În ziua următoare însă, aceiaşi jandarmi, tot noi, am fost aduşi din nou la Jilava şi, desfăcând groapa, am aruncat peste ei o soluţie dizolvantă şi arzătoare, cincisprezece damigene de vitriol.

După aceasta am fost puşi să dăm declaraţii, cum că legionarii, fugind de sub escortă, au fost împuşcaţi.

Apoi am fost adunaţi într-o încăpere a închisorii Jilava, unde colonelul ne-a ţinut un discurs, spunându-ne: «V-aţi făcut datoria, voi nu sunteţi asasini de rând.»

La câteva zile după aceasta, eu am fost chemat în cabinetul colonelului Gherovici, care, văzându-mă, mi-a spus: «Tu eşti voinic, ai fi putut să omori trei deodată.» Mi-a întins apoi o hârtie pe care aveam s-o semnez, spunând că am primit suma de 20.000 lei drept ajutor de boală. I-am răspuns că «nu sunt bolnav, domnule colonel». Colonelul mi-a răspuns: «Mă Sârbule, nu vezi cât arăţi de rău şi să-ţi păzeşti gura, căci altfel ţi-o astup cu pământ», arătându-mi cu mâna un pistol Mauser pe birou. Am fost trimis apoi, ca şi ceilalţi jandarmi, în concediu."

ECOURI DIN PRESA STRĂINĂ A VREMII

Tragica moarte a lui Codreanu

România în faţa unor evenimente serioase. Sfârşitul conducătorului Gărzii de Fier

Roma, 2 decembrie 1938

Desfăşurarea situaţiei politice a României este urmărită cu atenţie în cercurile politice italiene.

Ne vom limita deocamdată la semnalarea reacţiilor pe care tragicul sfârşit al lui Codreanu şi al celor treisprezece camarazi ai lui le-au stârnit atât în presa din România, cât şi din celelalte state, în special cele balcanice şi dunărene.

"Lavoro fascista" pune întrebarea dacă în ajunul crimei au fost evenimente atât de serioase care să o fi justificat.

Presa pariziană publică ştirea împuşcării lui Codreanu şi a celor treisprezece conducători ai Gărzii de Fier *in extenso*. În general, toate ziarele vorbesc în titluri mari de "tragica moarte a Căpitanului".

"Libertatea" se îndoieşte de relatarea oficială şi pune sub semnul întrebării aşa-zisa "încercare de evadare", de care nu poate fi vorba, căci în timpul "atacului surpriză" nici unul dintre jandarmi nu a fost măcar rănit, în timp ce toţi conducătorii Gărzii au fost ucişi.

"Acţiunea franceză" scrie că au fost dispuse măsuri militare şi poliţieneşti înainte şi după asasinat contra Gărzii de Fier.

Este totuşi de consemnat că după asasinarea lui Codreanu şi a camarazilor săi nici puritanii anglo-saxoni, nici starurile cinematografice ale Hollywood-ului nu au schiţat nici cel mai mic protest, fiind vorba de adversari ai evreilor şi ai masoneriei.

Guvernul român, spune ziarul mai departe, a închis agenţiile de presă şi a luat măsuri draconice pentru a preveni orice reacţie a Gărzii de Fier; în special guvernatorul Bucovinei, care voia să-i apere astfel pe evrei.

"Victoria" din Paris crede că printr-un "ciudat accident" a fost eliminat din viaţă Codreanu, la foarte puţin timp de la triumful său. La transferul de la o închisoare la alta, necunoscuţi atacaseră corpul de pază, ceea ce le-a folosit deţinuţilor să încerce să fugă. Din nenorocire, toţi cei paisprezece deţinuţi politici au fost împuşcaţi şi nu a mai rămas nici unul în viaţă să poată povesti împrejurările, şi în mod suspect nici unul dintre atacatori sau jandarmi nu a fost rănit. Gruparea fondată de Codreanu, Garda de Fier, este de necontestat "patriotică", animată de măreţia idealurilor naţionaliste. Să fi murit ea o dată cu şeful ei? Viitorul o va dovedi!

din "Neues Münchener Tagblatt",
sâmbătă, 3 şi duminică, 4 decembrie 1938

Codreanu ucis în închisoare

Roma, 2 decembrie

Evenimentele din România, care, după asasinarea lui Codreanu şi a camarazilor săi din Garda de Fier, au condus la arestarea conducătorului ministerului de război, generalul Antonescu, la demiterea din funcţii a numeroşi înalţi funcţionari, la aspre măsuri guvernamentale contra simpatizanţilor Gărzii de Fier, au fost comentate în amănunt de presa italiană din Bucureşti. Iritarea cercurilor româneşti ca urmare a acestor măsuri a fost pusă în evidenţă de presă.

A apărut într-o cronică din Bucureşti, "Tribuna", că cercurile ministerului de interne se fac răspunzătoare de această "oribilă crimă". Aderenţii lui Codreanu susţin făţiş că atât Căpitanul, cât şi camarazii săi, nu au fost ucişi într-o încercare de evadare, ci în închisoare. Pe de altă parte, este semnificativ faptul că guvernanţii nu întreprind nimic pentru a dezminţi zvonurile publice.

Raportorul oficial din Bucureşti al ziarului "Giornale d'Italia" crede că o luare de poziţie a guvernului contra acestor versiuni nu ar avea nici o credibilitate în rândurile populaţiei.

Jurnalul budapestan "Uj Remzebek" critica versiunea oficială: Comunicatul nu dă în principal lămuriri despre cum au fost desfăcute lanţurile pe care deţinuţii le aveau la picioare, dar noi ştim că **nu au fost desfăcute**, câţi dintre atacatorii legionari au fost împuşcaţi sau răniţi. Protocolul stabileşte numai că jandarmii, conform regulamentului, au folosit armele.

Şi "Pester Lloyd" apreciază critic circumstanţele în care Codreanu şi adepţii lui au fost ucişi. Respectând opinia rectorului Unversităţii din Cluj, se arată că au fost doborâţi de gloanţele jandarmilor la o margine de pădure, pentru ca în aceeaşi dimineaţă să fie duşi la Jilava în circumstanţe complet neclare. Apoi nu se ştie cât din povestea cu transferarea dintr-o închisoare în alta, cu atacul prin surprindere al autotransportorului, cu încercarea de evadare, este adevăr.

Dar, oricum ar fi, Zelea Codreanu, Căpitanul Gărzii de Fier, al Partidului Totul Pentru Ţară şi al Legiunii Arhanghelul Mihail, nu mai este!

Căpitanul Gărzii de Fier nu mai este

Budapesta, 2 decembrie

Şi în presa maghiară se găseşte comentată moartea lui Codreanu. Ziarul mişcării naţionaliste maghiare "Magyarsag" dedică un necrolog conducătorului ucis al Gărzii de Fier, în care se scoate în evidenţă faptul că aceşti oameni, Căpitanul şi cei treisprezece legionari, şi-au dăruit viaţa, adică bunul suprem, pentru ideea: "totul pentru ţară".

Modul de luptă al Gărzii de Fier este mai mult o reacţie la mijloacele comune politicianiste. La anunţul oficial al morţii lui Codreanu, acelaşi ziar încheie cu următoarea consideraţie: Zelea Codreanu a murit împreună cu cei treisprezece camarazi ai săi în pădurea Jilava. Nimeni nu ştie cum, iar aderenţii şi simpatizanţii lui, care se numără poate cu milioanele, nu vor afla niciodată ce "întâmplare miraculoasă" a fost aceea că toţi paisprezece au murit şi nici o împuşcătură a corpului de pază nu s-a auzit în ceaţa şi întunericul primelor ore de dimineaţă.

Marele ziar liberal şi democrat "Hollands" se limitează la raportul dat de oficialităţi asupra morţii lui Codreanu.

"Nationale Dagblad" susţine, dimpotrivă, că atât Codreanu, cât şi camarazii săi, au fost suprimaţi de adversarii lor politici, care, în conflictul dintre ei, nu au găsit altă cale. Minciuna şi crima, continuă ziarul, sunt mijloacele de luptă ale forţelor oculte care stau în spatele internaţionalei iudaice şi al marxismului. Acestor forţe, care încearcă prin orice mijloc să împiedice emanciparea popoarelor, a căzut şi Codreanu ca jertfă. Împuşcătura prin care naţional-socialistul von Rath a fost ucis la Paris abia s-a stins şi lumea iar este scuturată de o nouă salvă, care doboară o personalitate unică de conducător şi pe cei mai apropiaţi ai lui, ca să nu-şi ajungă singurul lor scop: "renovarea

patriei lor".

Ziarul preamăreşte lupta pentru libertate a celor ucişi, amintind de neobositele bătălii contra evreimii şi corupţiei.

În presa poloneză, împuşcarea lui Codreanu formează tema zilei. Ziarele incălcă impresia că se poate spune cu greutate cum se vor desfăşura mai departe evenimentele în România după cele întâmplate ieri. În ce îi priveşte pe conducătorii Gărzii de Fier de altădată, domneşte convingerea că se manevrează spre un masacru general pentru a îi înlătura din viaţa politică. Totul se explică mai degrabă printr-o execuţie comandată de forţe oculte decât printr-o fugă organizată.

România trece printr-o perioadă de criză în care se pare că va câştiga acel grup care stă sub influenţa liberalilor şi masoneriei.

Terminarea lucrărilor de deshumare la mormântul lui Codreanu

Lucrările de deshumare ale mormântului lui Codreanu în închisoarea Jilava de lângă Bucureşti s-au terminat miercuri, 27 noiembrie 1940.

Deşi vitriolul turnat peste trupurile moarte atacase părţile libere ale corpurilor, ca mâinile şi capul, cei morţi au putut fi totuşi uşor identificaţi, după înlăturarea pământului protector, după haine. După terminarea deshumării, rămăşiţele celor treisprezece legionari au fost aşezate în coşciuge împodobite cu steagul naţional pe fond verde, iar rămăşiţele Căpitanului au fost aşezate într-un coşciug de culoarea bronzului.

În lumina făcliilor, miercuri seara târziu au fost duse cele paisprezece coşciuge la Bucureşti, în biserica legionară "Ilie Gorgani" şi acolo depuse în faţa altarului. Coşciugul Căpitanului era aşezat pe un catafalc înalt.

La coşciuge, legionarii au menţinut zi şi noapte o gardă de onoare până sâmbătă dimineaţa, când era programată înmormântarea festivă.

Sâmbătă au fost interzise în întreaga ţară petrecerile şi orice fel de reprezentaţii.

din "Neues Münchener Tagblatt", vineri, 29 noiembrie 1940

Înmormântarea festivă a lui Codreanu

Codreanu şi cei treisprezece camarazi ai săi, care, cu aproape doi ani înainte fuseseră ucişi, şi-au găsit ultimul loc de odihnă la Casa Verde din Bucureşti. Rămăşiţele lor pământeşti au fost duse acolo într-un marş de câteva ore. Convoiul a fost aşteptat la Casa Verde de generalul Antonescu şi Horia Sima.

Între oaspeţii de onoare au fost prezenţi Baldur von Schirah, ca reprezentant al Führer-ului, şi guvernatorul Bohle, ca reprezentant al lui Rudolf Hess.

din "Neues Münchener Tagblatt", 2 decembrie 1940

ECOURI DIN PRESA STRĂINĂ A VREMII

EPILOG I

Curtea de Casaţie a aprobat procedura de recurs în anulare a sentinţei procesului samavolnic din 1938, desfăşurat sub directa coordonare a Regelui Carol al II-lea, contra lui Corneliu Codreanu, întemeietorul Mişcării Legionare. Ea a anulat condamnarea Tribunalului Militar al Corpului II Armată din Bucureşti, care îl condamnase pentru înaltă trădare şi îi reabilitează memoria. Curtea de Casaţie a ordonat publicarea procesului pe cheltuiala statului.

Cu toate insistenţele avocatului apărător Horia Cosmovici, care îl apărase pe Căpitan şi în procesul soldat cu condamnarea sa în 1938, de a se face publice dezbaterile prin radiodifuzare, Mihai Antonescu a interzis acest lucru în plină aşazisă guvernare legionară. (N.R)

EPILOG II

În vara anului 1948, după arestările din 15 mai, organele Securităţii au profanat mormintele celor îngropaţi la Casa Verde: Căpitanul, Moţa, Marin, nicadorii, decemvirii, şi le-au mutat în taină pentru a li se pierde urma, în cimitirele din Bucureşti, fără anunţarea familiilor.

O grupă de legionari între care: Simionescu Nicolae, Măzăreanu Mircea, Bărbulescu Nicolae, Cezar Tănase, Jijie Ion - Nelu, le-a căutat şi identificat după informaţiile administratorilor şi muncitorilor din cimitire, încă binevoitori, cutremuraţi şi ei de marele păcat săvârşit de stăpânirea roşie, chiar dacă nu aveau nici un însemn.

De atunci au trecut ani şi ani; toţi acei tineri de mai sus au fost arestaţi şi cei mai mulţi ucişi sau au murit, iar peste cei îngropaţi, din şapte în şapte ani, au venit mereu alţii, configuraţia cimitirelor s-a schimbat şi nu au mai putut fi regăsiţi.

Aşa a vrut Dumnezeu, ca nepreţuitele moaşte să zacă neştiute de nimeni, fiind nicăieri şi peste tot în acest spaţiu al suferinţei şi jertfei continue.

Făt-Frumos

Tudor Arghezi

Unde-a plecat, călare, Făt-Frumos,
De nu se mai zăreşte nicăierea,
Oricât şi-ar pune soarele puterea,
Oricât s-ar scoborî luna de jos?

Munţii pustii, cu piscurile cată
Mâhniţi, din cer, în valea de granit,
Ca să-l mai vadă, cel puţin o dată,
Viu dacă-i viu, sau mort de-o fi murit.

Cântecul lui, de care ţara toată
Era învăluită ca-ntr-un vis,
De sta şi ochiul şoimilor închis
În ascultare, s-a oprit deodată.

S-a rupt din codri, s-a pierdut din şes
Şi, goală ca de suflet, tristă, ţara
Nu mai găseşte parecă,-nţeles.

Fluierul lui cânta şi-n cingătoare,
Şi zeci de sate albe, fermecate,
Cu sute de feciori şi de fecioare,
Îi ascultau doinind pe la-nnoptate.

Se deşteptau cu doina lui, în zori,
Se-ndrăgosteau la cântecele sale
Şi se simţeau logodnicii uşori
Şi mai frumoşi, călcând în iarba moale.

Împrietenit cu cerbii şi mistreţii
Şi nins de fluturi jucători în cete,
Jivinele-l priveau ca nişte fete,
Şi cu sfiiala dulce-a tinereţii.

Unde-a plecat că n-are nimeni ştire
Fătul-Frumos, cu plete negre grele,
Cu ochi albaştrii, plini ca de mărgele,
Şi cu sprânceana-n jurul lor subţire?

A scoborât din munţi, pe stânci, călare,
Şi patru nopţi a scăpărat pământul,
De subt copitele nerăbdătoare
Ce s-au luptat cu cremenea şi vântul.

Şi luându-şi fluier, însă şi săcure,
Şi arme grele,-n mâna lui uşoare
Trecu, ca o săgeată prin pădure,
Şi ca un fulger purtător de soare.

El străbătu întreaga ţară
Iar apele nevrând să-i facă loc
Le-a despicat pe la mijloc
Cu pieptul între valuri, cu coiful alb afară.

Şi s-ar fi zis că negrul armăsar,
Cu nările suflând la faţa apei,
Pe Dumnezeu Îl duce, sau, măcar,
Pe un trimis al lui Traian şi-al Papii.

Neamul ursuz din ţărmul de subt lună,
Neam trist, urât, şi hâd şi sângeros,
Amenînţase doinele lui Făt-Frumos,
Mândria lui şi voia lui cea bună.

Iar Făt-Frumos, oprindu-se din cânt,
Simţi, din sânge, flăcări că se-adună,
Şi-n glas, în vorbe,-n pâine şi pământ,
Dogoarea cerului străbună.

Şi o lumină nouă-n viaţa lui,
Şi o chemare din Tărîi şi noapte –
Şi-n toate glasul nu ştia al cui,
Şi un îndemn de semne şi de şoapte

Nemaiştiute, nemaiîncercate,
Ce se iscau şi se topeau în salbe,
Că lua văzduhul chipuri aripate
Şi se-ngroşau într-însul finţe albe.

Se ridicau talaze mari de mare,
Frunza suna ca zalele, şi-o zare
Era ca o tipsie izbită de săgeţi.
Murmur de fier şi şuier de urale,
Într-o urzire crâncenă de vieţi,
De lănci împiedicate în zăbale.

Acum, s-a dus duşmanul să-l răpuie;
Ori să-l înece-n sânge şi-n vâltoare,
Ori bezna lui zidită să descuie –
În stare şi de milă, dar şi de necruţare –

Cum va voi, căci vrednicul urmaş
Al lui Ştefan şi Ţepeş împreună,
Ridică şi altare din stei pentru vrăjmaş
Dar şi ţăpoaie-nalte, cu proţăpirea bună.

Tu, Ţară,-aşteaptă cântecele iar
Să se strecoare-n ramuri liniştit,
Din răsăritul mare-n asfinţit,
De la hotar, până-n hotar.

(REVISTA FUNDAŢIILOR REGALE, 1940)

ÎN NUMELE CĂPITANULUI

La 1 august 1927, în toate chioşcurile de ziare din România, apărea primul număr al unei reviste chenzinale, cu un titlu ciudat şi fascinant: "Pământul strămoşesc". Această publicaţie se intitula organ al Legiunii Arhanghelul Mihail. Era prima marcare editorială a lui Corneliu Codreanu, Căpitanul, care cu exemplul său de luptă şi viaţă a fascinat variate generaţii din toată Europa.

Dacă aş fi întrebat: "După tine, cine era Codreanu?", nu aş avea nici o îndoială în răspuns. Un sfânt. Era un sfânt. S-ar putea răspunde, încă – un erou, un martir, un condotier. Dar ar fi toate răspunsurile prea restrictive şi schematice. Codreanu este unul dintre atâţia sfinţi necanonizaţi de Biserică şi poate destinaţi să rămână aşa. Pentru mine, creştin romano-catolic, Corneliu, creştin-ortodox, este un sfânt în adevăr. Şi chiar dacă nu făcuse cele trei minuni (două în viaţă şi una după moarte) prevăzute de canoane, lui, sfântului, nu-i pasă de asta, în ciuda faptului că mulţi ex-fascişti păgânoizi sau naţional-bolşevici au făcut toate acrobaţiile posibile să-l transforme în musulman, în neopăgân al vechii Dacii, în eretic albigen al Europei de Est. Toate apar ca nişte confuzii nemăsurate, sortite să figureze în lista naţională a ridicolului.

După cum a povestit soţia sa, Elena, cu vreo câţiva ani înainte de a muri, la doi ani de la uciderea lui Corneliu, când rămăşiţele lui au fost deshumate dintr-o groapă comună erau intacte, nealterate, în ciuda faptului că ucigaşii lui Carol al II-lea turnaseră acid sulfuric şi sodă caustică peste ele. Dacă este adevărat, acesta este un semn al sfinţeniei.

Dar chiar dacă ar fi fost mortificate, Codreanu devenise deja primul nostru punct de referinţă insurmontabil, după Iisus Hristos. Ce se poate spune mai mult?

La această dată, 28 noiembrie, cu şaizeci de ani în urmă, Corneliu Codreanu a fost strangulat, împreună cu treisprezece legionari, de poliţia regimului. Se spusese apoi că fuseseră ucişi într-o tentativă de evadare. De fapt, o minciună colosală a unui scenariu al acelei strategii poliţieneşti (neîndemânatică şi criminală) care, din păcate, s-a reeditat de atâtea ori în istorie. Italia însăşi l-a experimentat în 1943, în pădurea de pini de la Fregene (cu Ettore Muti) şi în "anii de plumb" italieni (cu morţile stranii ale lui Giancarlo Esposti, Riccardo Minetti, Giorgio Vale şi Nauni de Angelis).

Să ne amintim deci de Codreanu!

Să ni-l amintim nu pentru moartea sa, nu pentru martiriul său, ci pentru viaţa sa, pentru exemplul său existenţial, pentru că prin prezenţa sa tragică şi eroică a ştiut să schimbe inima unei generaţii întregi de tineri de după război. Mii de tineri cărora li se descoperise în activismul politic unica metodă de sfidare a societăţii burgheze (fără să fie întârziaţi mintal sau analfabeţi) şi-au încheiat socotelile cu viaţa după apariţia lui pe pământ şi l-au urmat. El i-a învăţat că politica are un sens numai în funcţie de o metapolitică. El i-a făcut să înţeleagă că ceea ce se numeşte activism politic ori este mărturia unei cruciade, ori este timp pierdut.

Ion Moţa, liderul legionar care a murit luptând în Spania, scrisese în primul număr din "Pământul strămoşesc":

"De la Icoană şi altar am plecat. Noi nu facem şi nu am făcut o singură zi din viaţa noastră politică.

Noi avem o religie; suntem robii unei credinţe, în focul ei ne consumăm şi, în întregime dominaţi de ea, o servim până la ultima limită a forţelor noastre."

Căpitanul scrie în "Pentru legionari":

"Renunţarea la interesul personal este o virtute cardinală a legionarului, în completă antiteză cu linia de conduită a politicianului, al cărui unic emul este interesul personal cu toate derivatele lui perverse (dorinţa de îmbogăţire, luxul, descompunerea morală, aroganţa).

De aceea, dragi camarazi, de acum şi cât va exista o viaţă legionară să ştiţi că în momentul în care veţi vedea manifestându-se în sufletul unui luptător sau în propriul vostru suflet interesul personal, de atunci a încetat să existe Legiunea.

De atunci încetează legionarul şi începe să-şi arate colţii politicianul."

Codreanu, mai mult decât Charles Peguy, a arătat calea grea şi înaltă a sărăciei.

Soţia lui povestea:

"Era foarte milos cu toţi oamenii săraci. Când primea nişte bani îi împărţea întâi cu cei pe care voia să-i ajute şi acasă venea doar cu ceea ce îi rămăsese. Dacă nu-i rămăsese nimic, îşi întorcea pe dos buzunarele şi zicea: Nu am nimic, nu mi-a mai rămas nimic, tot ce am avut am împărţit. Ce puteai să faci în faţa unei astfel de declaraţii? Nu era nimic de făcut, decât numai s-o accepţi."

El a făcut să se înţeleagă nemăsurat mai bine teoretizările lui Monnier sau Giussani despre valoarea comunităţii:

"Casa noastră, cuibul, este o familie în care va domni o atmosferă frăţească. Veţi respira nu aerul rece de cazarmă, ci acela al propriei tale case, te vei simţi ca într-o familie.

În cuib nu se vine numai pentru a primi ordine; aici se va găsi o rază de dragoste frăţească, un cuvânt prietenesc, o oră de linişte spirituală, o vorbă de încurajare şi îndemn, un confort, un ajutor camaraderesc la necaz şi nevoie.

Legionarului nu i se cere atât o disciplină de cazarmă, cât lealitate, credinţă, abnegaţie şi muncă."

El, înfrângând vechile şi ridicolele tipare, de sigură degradare, "virilismul" fascist, nu avusese reţinere să arate că unica realizare spirituală a omului este Dragostea şi condiţia *sine qua non* pentru o bună-stare fără bunăstare:

"Mişcarea Legionară nu se sprijină în mod exclusiv nici pe principiul autorităţii, nici pe cel al libertăţii. Ea se sprijină pe principiul dragostei, în care atât libertatea cât şi autoritatea îşi găsesc rădăcinile lor.

Fundamentată pe dragoste, pacea nu va mai apărea ca săraca expresie a unui echilibru mecanic şi rece între aceste două principii. Pacea o va da nu dreptatea, ci bunătatea şi dragostea."

Spiritualitatea legionară nu era făcută numai din rugăciune şi combativitate, ci şi din munca manuală, din munca aceea care altora le murdăreşte mâinile.

Era un fel de stil benedictin în Legiune, căci toţi, începând cu comandanţii, luau târnăcopul şi lopata şi construiau drumuri, case pentru săraci, spitale, biserici.

Legionarii erau adevăraţii "lucrători sociali" neplătiţi de nimeni în anii '30.

Astăzi, referirea la acel "Căpitan" român mă face să-mi dau seama că exemplul vieţii lui este la ani-lumină depărtare de mizera viaţă politică ce se desfăşoară sub ochii noştri.

Şi trebuie să mă întreb ce sens mai are astăzi să te pasioneze bietele neghiobii ale lui Prodi sau campania dură a lui Berlusconi pentru cerşetoria electorală spre a obţine un post la Montecitorio sau Strasburg sau a unei munci politice făcută în croaziere sau în discotecile din Fregene.

"Un grup de legionari ne înconjoară şi vine spre noi un tânăr înalt, suplu, cu o expresie puţin comună de nobleţe, de francheţe şi energie, imprimată în voinţă: ochii albastru-gri, fruntea deschisă, autentic tip romano-arian şi brăzdat de trăsături virile, ceva contemplativ şi mistic."

Acesta este portretul Căpitanului făcut de un mare gânditor necreştin ca Julius Evola, acela care în 1938 spunea:

"Între mulţii conducători ai mişcărilor naţionale, pe care i-am întâlnit în călătoria noastră prin Europa, puţini, pentru a nu zice nici unul, ne-au făcut o impresie aşa de plină de harismă precum Codreanu. Cu puţini am putut avea un contact atât de strâns cu lumea ideilor lor, la puţini am întâlnit capacitatea de a se ridica atât de ferm deasupra contingenţelor şi de a se raporta la judecăţi de natură autentic spirituală, cu o voinţă arzătoare de renaştere politico-naţională."

De aceea, în ce mă priveşte, de mai bine de douăzeci de ani, pe peretele din camera mea există un singur tablou: acela al lui Codreanu. Pentru cine vrea să creadă, el îmi slujeşte drept exemplu.

Pino TOSCA

(din revista "Area", noiembrie 1998)

Scrisoarea Căpitanului către Nicadori

Dragii mei,

Dl. General vă va spune pe larg, punct cu punct, ce-am făcut şi ce vom mai face.

Din partea mea să ştiţi numai atât:

a) Că noi ne gândim mereu la voi.

b) Că în toate şedinţele, cu toţii şi-aduc aminte de voi şi cântă cântecul vostru.

c) Că se fac rugăciuni prin biserici pentru voi.

d) Că mişcarea noastră este tot mai puternică şi cu atât mai puternică cu cât tace şi nu dă semne de nerăbdare.

e) Că noi manevrăm cu siguranţă deplină în tot ceiace facem şi credem într-o victorie sigură pentru care ne asumăm răspunderea.

Vă rog însă un lucru pentru ca să ne faceţi un bine:

La ora 12 noaptea fix, citiţi fiecare în celula voastră, în genunchi, Acatistul Maicii Domnului întreg, timp de 42 de nopţi.

Eu am făcut aşa în cazul Manciu, apoi în Închisoare, la 930, şi astă-iarnă.

Şi am învins mereu. Faceţi şi voi la fel.

Şi rugaţi-vă pentru mişcarea noastră şi pentru noi.

Astfel ne veţi fi de mare folos. Şi rezultatul acestor rugăciuni îl veţi putea simţi în curând.

Fiţi tari. Fiţi cu adevărat bărbaţi şi cu adevărat legionari în aceste vremuri grele pentru voi şi aveţi încredere nestrămutată în cuvântul nostru şi în biruinţă. Vă sărută şeful vostru.

Corneliu

Buc. 23.I.935

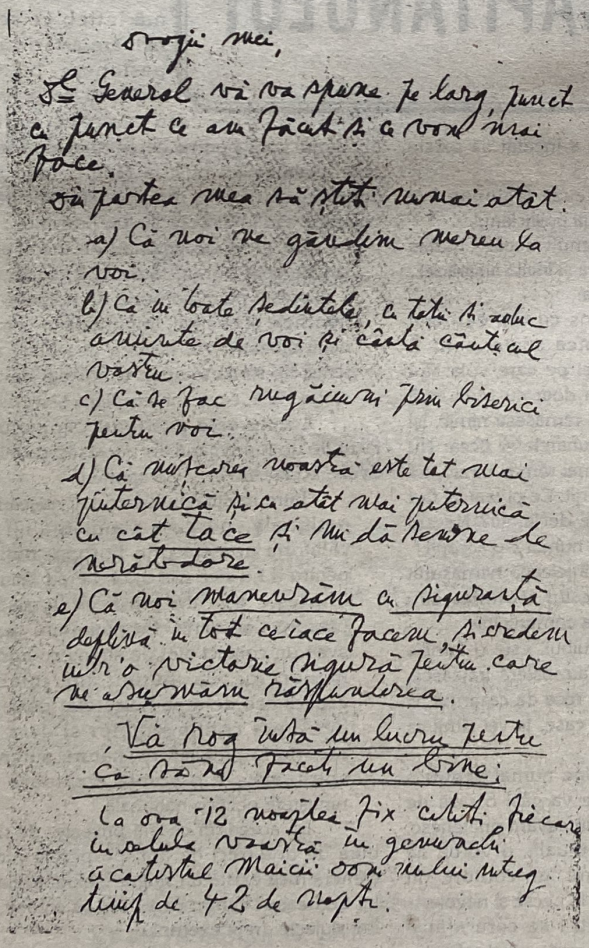

Dragii mei,
Dl General vă va spune pe larg punct cu punct ce am făcut şi ce vom mai face.
Din partea mea să ştiţi numai atât.
a) Că noi ne gândim mereu la voi.
b) Că în toate şedinţele, cu toţii şi-aduc aminte de voi şi cântă cântecul vostru.
c) Că se fac rugăciuni prin biserici pentru voi.
d) Că mişcarea noastră este tot mai puternică şi cu atât mai puternică cu cât tace şi nu dă semne de nerăbdare.
e) Că noi manevrăm cu siguranţă deplină în tot ceiace facem şi credem într'o victorie sigură pentru care ne asumăm răspunderea.
Vă rog însă un lucru pentru ca să ne faceţi un bine:
La ora 12 noaptea fix citiţi fiecare în celula voastră în genunchi acatistul Maicii Domnului întreg timp de 42 de nopţi.

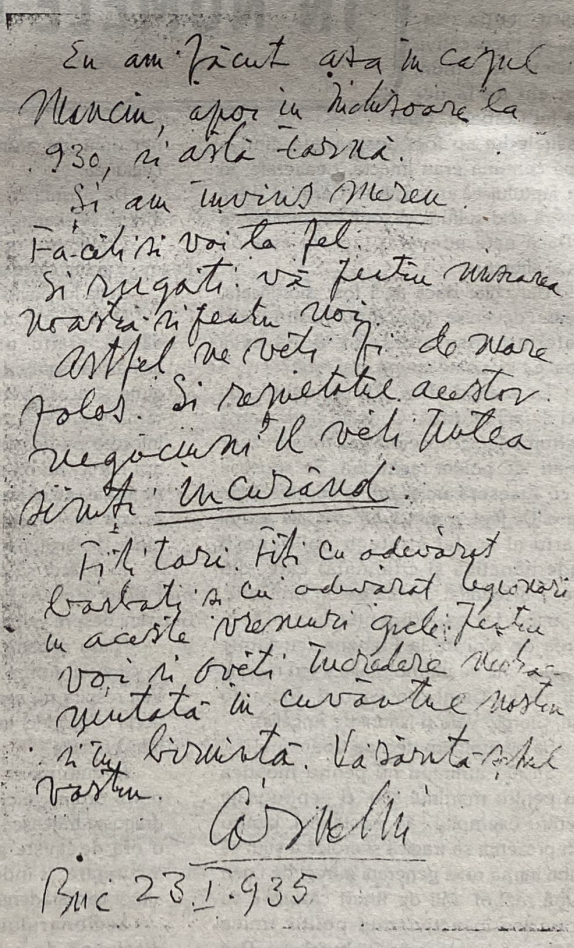

Eu am făcut aşa în cazul Manciu, apoi în închisoare la 930, şi astă iarnă.
Şi am învins mereu.
Faceţi şi voi la fel.
Şi rugaţi-vă pentru mişcarea noastră şi pentru noi.
Astfel ne veţi fi de mare folos. Şi rezultatul acestor rugăciuni îl veţi putea simţi în curând.
Fiţi tari. Fiţi cu adevărat bărbaţi şi cu adevărat legionari în aceste vremuri grele pentru voi şi aveţi încredere nestrămutată în cuvântul nostru şi în biruinţă. Vă sărută şeful vostru.
Corneliu
Buc 23.I.935

Scrisoare către Emil Cioran

Dragă Domnule Cioran,

Mă vei ierta, desigur, că nu ţi-am răspuns până acum, faţă de atenţia deosebită pe care mi-ai arătat-o, trimiţându-mi frumoasa Dtale lucrare.

Ştii toate durerile cari m-au copleşit în ultima vreme. Ele m-au împiedecat să-ţi răspund la timp:

Te felicit din adâncul inimii pentru tot sbuciumul care clocoteşte în pieptul Dtale şi pe care l-ai relatat într-o formă atât de înaltă.

Dta voieşti ca neamul acesta să-şi scuture haina de pigmeu pe care o poartă de amar de vreme şi să se îmbrace cu haină de împărat.

Şi el vrea. Dovada este că te-a născut pe Dta din lutul său ca s-o scrii. Căci toţi cei ce scrim sau luptăm n-o facem dela noi, ci împinşi de lava românească a vulcanului care vrea să iasă din adâncuri, să izbucnească către înălţimi.

Un luptător spre zările împărăteşti ale Românilor îţi strânge mâna.

Corneliu Z. Codreanu
9 Martie 937

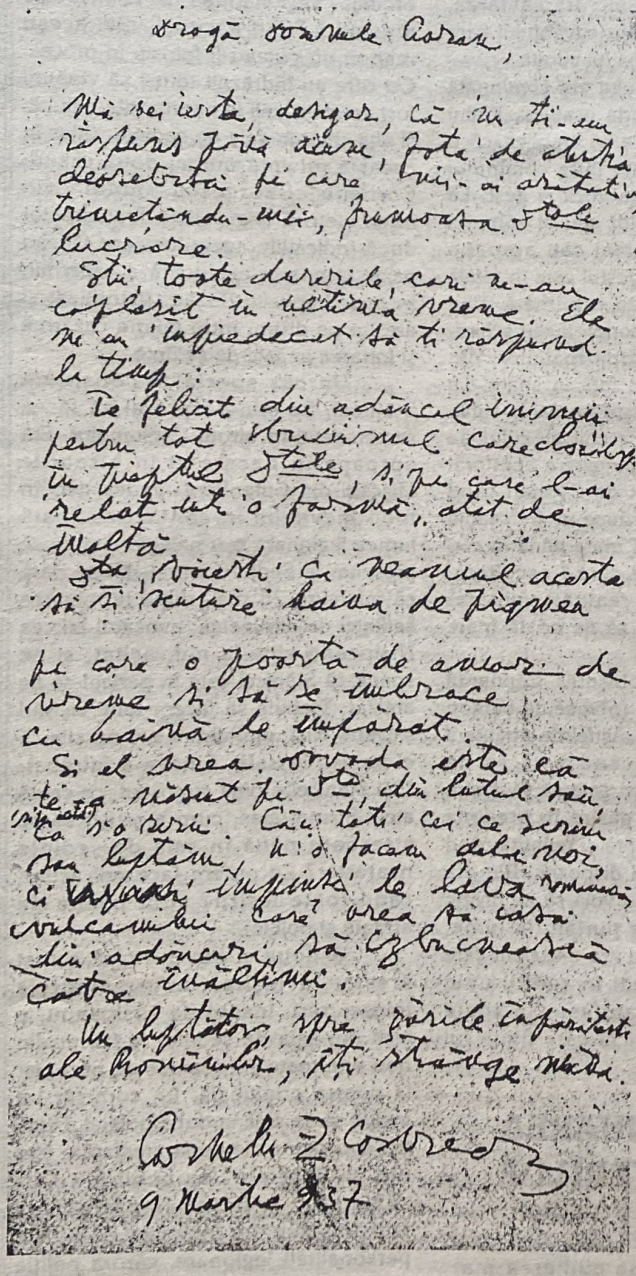
Dragă Domnule Cioran,

Mă vei ierta, desigur, că nu ţi-am răspuns până acum, faţă de atenţia deosebită pe care mi-ai arătat-o, trimiţându-mi frumoasa Dtale lucrare.

Ştii toate durerile, cari m-au copleşit în ultima vreme. Ele m-au împiedecat să-ţi răspund la timp:

Te felicit din adâncul inimii pentru tot sbuciumul care clocoteşte în pieptul Dtale, şi pe care l-ai relatat într-o formă, atât de înaltă.

Dta voieşti ca neamul acesta să-şi scuture haina de pigmeu pe care o poartă de amar de vreme şi să se îmbrace cu haină de împărat.

Şi el vrea. Dovada este că te-a născut pe Dta din lutul său ca s-o scrii. Căci toţi cei ce scrim sau luptăm n-o facem dela noi, ci împinşi de lava românească a vulcanului care vrea să iasă din adâncuri, să izbucnească către înălţimi.

Un luptător spre zările împărăteşti ale Românilor, îţi strânge mâna.

Corneliu Z. Codreanu
9 Martie 937

Prima scrisoare, adresată Nicadorilor, reflectă atitudinea Căpitanului faţă de ei, fără să-şi asume postura de mentor, ci doar pe aceea de luptător care, alături de ei, urmăreşte acelaşi ideal: eliberarea României de cei ce i-au trădat aspiraţiile şi apelul continuu la ajutorul lui Dumnezeu pentru salvarea neamului românesc.

Este scrisoarea unui camarad către alţi camarazi, care atunci purtau o povară din propria lor voinţă, dar se bucurau de întregul sprijin moral din partea Legiunii.

Scrisoarea către Emil Cioran este edificatoare asupra raporturilor dintre acesta şi Mişcarea Legionară. Din natura acestor raporturi nu rezultă că Emil Cioran devenise membru al Legiunii, ci că se afla de multă vreme împreună cu ea pe linia marilor deziderate naţionale.

Corneliu Codreanu, impresionat de tensiunea în care trăia Emil Cioran problematica neamului românesc, îi răspunde, încălzit de paginile din "Schimbarea la faţa a României", ca şi cum ar răsfrânge şi propria sa concepţie şi gândurile de glorie pe care i le nutrea.

Evident, răspunsul lui Corneliu Codreanu conţine o anumită rezervă faţă de viziunea lui Cioran, nu în ceea ce priveşte substanţa şi adecvarea ei la realităţile originare ale fiinţei româneşti, ci faţă de posibilităţile de împlinire ale acestei viziuni în cadrul conjuncturii generale de atunci, care era departe de a o favoriza.

Se cunosc retractările lui Cioran la anumite pagini din cartea pomenită mai sus. Ele trebuie privite ca un reflex de apărare al unui autor care se ştie împresurat de forţe ostile gândurilor lui mărturisite cândva, dar nimic nu ne îndreptăţeşte să credem că autorul "Schimbării la faţă a României" abjurase aceste gânduri şi în intimitatea cugetului său. De altminteri, cine adânceşte nu aspectul formal al scrierilor lui, ci caută să deceleze resortul lor intim, va înţelege uşor drama lui Cioran, care, cerând neamului său să se depăşească pe sine însuşi, era nemulţumit de ecoul mesajului său în lumea românească încât, convertind termenii mesajului, făcuse din el un instrument de mortificare a comunităţii autohtone, pe care o sancţiona pentru a-i stimula energiile latente. (N.R.)

ULTIMELE PROCESE

(CONTINUARE DIN NUMĂRUL TRECUT)

TALENTUL ORATORIC AL CĂPITANULUI

În acest loc aş vrea să spun ceva despre "talentul oratoric" al Căpitanului. Adversarii i l-au contestat multă vreme. În ţara în care aproape fiecare român vorbeşte "de se bat turcii la gura lui", nu era permis unui om politic să nu-l aibă. Dar dacă talent oratoric înseamnă să îmbraci un conţinut de 3 la sută într-o haină verbală de 97 la sută, sau să înveţi pe dinafară un întreg discurs, făcut acasă sau făcut de alţii, şi să-l repeţi apoi, fără respiraţie, în cascade tonice, atunci într-adevăr Căpitanul nu avea acest talent. De multe ori, şi chiar în cartea lui, Căpitanul însuşi recunoaşte că-i lipseşte "darul vorbirii". Din această mărturisire publică reiese cât respect şi scrupul păstra Corneliu Codreanu pentru tot ce spunea. Cred că nu modestia, ci o înaltă teamă de ridicol l-a stăpânit totdeauna. Ceea ce nu trebuia era pieptănat, forfecat şi lăsat la o parte.

Poate că această operaţie este uşoară la scris, unde poţi rămâne în faţa hârtiei ore şi zile întregi, unde poţi şterge, adăuga sau din nou formula, unde nu te vede nimeni şi unde tracul nu există. Dar cu darul vorbirii este altfel. În faţa publicului şi în faţa adversarului îţi trebuie nu numai stăpânirea unui debit de cuvinte, dar şi posibilitatea ca frazele debitate să convingă. Or, nu conving decât cele care îmbracă idei şi sentimente ţâşnite dintr-o autentică stare a sufletului, adică adevăruri, ce se împletesc cu claviatura sufletească a publicului într-un moment dat. Sufletul publicului nu e complicat. De aceea, cheia pentru deschiderea lui trebuie să fie simplă şi ea. Şi în această privinţă, Căpitanul afirma mereu: "Am iubit fraza scurtă, militărească." În câteva cuvinte, el reda un conţinut care deschidea orizonturi infinite. Şi în acest mod interpreta în cel mai înalt grad cunoscutul dicton: "Adevărurile sunt simple."

Sunt oratori care stăpânesc publicul ore întregi cu limba lor frumoasă. Sunt alţii care la această limbă adaugă violoncelul timbrului. Dar asta pentru scurt timp. "Oratorul" din Căpitan afirma însă adevăruri în formă simplă, care pătrundeau în fiinţa publicului şi nu mai puteau fi uitate. Poate că vocea Căpitanului, nu mi-o mai amintesc precis, nu avea aceste calităţi, dar adevărul spus de el în diverse ocazii a rămas în sufletul meu pentru totdeauna. Căpitanul se exprima greu, fiindcă el stăpânea adevărul, şi îşi dădea seama că întrebuinţarea zgomotoasă a cuvintelor l-ar putea falsifica. De aici frământarea, acea căutare vizibilă a cuvântului care să-l exprime în forma lui curată.

Forţa cuvântului era continuată şi completată cu forţa gestului. Puţini oratori sunt în stare să stabilească o perfectă concordanţă între conţinutul exprimat, tonalitatea vocii şi gest. La mulţi, gestul mâinilor sau al corpului joacă un rol minimal sau aproape inexistent. La alţii, gestul este în totală discordanţă cu fraza exprimată. Dau din mâini în mod monoton sau schimbă neîntrerupt poziţia mâinilor, din spate în faţă şi din faţă în spate. La Căpitan, gestul era nu numai o subliniere a frazei sau a complexului de fraze debitat, ci o întregire a acestora. Astfel, gestul făcut de Căpitan când afirmase că se va duce în Germania când România va fi mare până în cer, a sădit în noi, cei care-l ascultam, certitudinea unei realităţi viitoare. România va trebui să fie odată mare până în cer.

Se spunea obişnuit, Căpitanul are "voce de tunet" (o voce de bariton cu accente de bas). Astfel de nuanţe îi îmbrăcau vocea când voia să ne avertizeze că suntem gata să săvârşim un rău sau că ne găsim în preajma unui pericol. Era aspră şi reţinută când împărţea porunci şi dispoziţii. Dar era blândă şi caldă când voia să ne înveţe cum trebuie să ne purtăm în lume. Oratoria Căpitanului era un talent care izbucnea nu numai în cadrul unui discurs, ci se manifesta în toate împrejurările vieţii la care fiinţa lui dinamică participa.

CONTINUAREA DEZBATERILOR

Marţi, 24 mai, după masă, începe audierea martorilor. Am spus în altă parte că mai mult de două treimi nu au putut răspunde la apel. Mulţi din ei erau arestaţi, fie că erau legionari, fie că erau prieteni ai Mişcării. O altă parte, mult mai mare – dispăruţi, "daţi la fund", după expresia noastră consacrată în prigoane. În adevăr, autorităţile au întreprins mai multe valuri de arestări. Cel mai puternic a fost cel din noaptea de 16-17 aprilie 1938. Încă de la primul proces, şi după ce Căpitanul şi-a dat seama de "proporţiile prigoanei", a transmis ordinul: "Legionarii să nu se mai lase arestaţi." Fiind ascunşi, nici aceşti martori nu puteau fi folosiţi în proces. Cei care au îndrăznit totuşi să vină au fost arestaţi, unii la poarta tribunalului, şi alţii chiar în sala de şedinţe. Citez în această privinţă numai două cazuri: Corneliu Georgescu, unul din întemeietorii Legiunii, a fost arestat după indicaţiile agenţilor care făceau pază, la poarta exterioară a cazărmii. În fine, Popescu-Buzău, identificat şi arestat pe drum, între poarta cazărmii şi intrarea în sala de şedinţe.

Un caz special îl constituie Stănicel. Se ştia despre el că făcea secretariatul în biroul Căpitanului. Era aproape în fiecare zi în birourile Mişcării din Gutenberg. Venea deci în mod inevitabil în contact cu toată lumea legionară sau nelegionară ce se prezenta la Sediul Central. Mi se pare că miercuri, 25 mai, după terminarea şedinţei de dimineaţă, avocatul Mircea Nisipeanu vine la noi, agitat, şi ne spune că Stănicel este în pericol să fie arestat. Trebuia să facem totul ca să-l salvăm. Nici unul dintre noi nu ştia că el venise în sală. Cineva a întrebat: "Păi Stănicel e bine cunoscut; ce caută aici? Şi mai ales, cum a reuşit să se strecoare până în sala de şedinţe nearestat? Ce putem face noi acum, când toate ieşirile sunt păzite de armată şi poliţie?"

A doua zi am auzit că a fost arestat la ieşire, în următoarele împrejurări: însoţit de Nisipeanu, a ieşit din sala de şedinţe, a trecut din nou prin toate cordoanele de pază, iar la poarta principală, un comisar l-a invitat să se suie în duba poliţiei. După trei sau patru zile de la arestare a fost pus în libertate. Probabil n-a fost considerat o figură importantă a Mişcării, cum s-a întâmplat şi cu alte personalităţi legionare, cărora poliţia nu le cunoştea valoarea.

ALE CĂPITANULUI

După deschiderea şedinţei de după-amiază, preşedintele tribunalului ne-a comunicat că întrebările puse martorilor trebuie să se refere exclusiv la acuzaţiile ce se aduc inculpatului şi să se evite cele cu substrat politic. De altfel, el a avut mereu grija să le respingă pe acestea când au fost puse. Între martorii importanţi pot aminti pe Iuliu Maniu, Mihail Manoilescu şi generalul Ion Antonescu.

Maniu era martor al apărării. De aceea, primele întrebări au fost puse de Căpitan şi avocaţii lui.

Apărarea: "Cunoaşte martorul pe dl Corneliu Codreanu ca pe un bun patriot?"

Maniu: "Am avut cu dl Codreanu mai multe întrevederi, mai ales în cursul anului 1937. Cu această ocazie am încheiat şi un pact în vederea apărării alegerilor. Deşi nu totdeauna am fost de acord cu dsa, am câştigat de fiecare dată impresia că este un bun patriot care-şi iubeşte ţara."

Şi la întrebarea dacă îl crede pe Căpitan capabil de trădare, Maniu a răspuns scurt şi fără explicaţii:

"Nu, nu-l cred capabil de trădare!"

În fine, la ultima întrebare, dacă ordine de felul celor existente la dosar pot pune în pericol siguranţa statului dacă sunt deţinute şi folosite de un om politic, Maniu a răspuns:

"În cursul activităţii mele politice am avut de multe ori ocazia să primesc ordine ale diferitelor administraţii către organele lor subalterne. Aceste ordine se refereau la partidul meu sau la activitatea altor partide. De multe ori le-am comentat în întruniri publice şi publicat în gazetele noastre. Niciodată autorităţile de stat nu m-au avertizat că aş comite un delict făcând acest lucru. Şi nici nu mi-au făcut proces. Când eram prim-ministru nu m-am gândit un singur moment să trimit la puşcărie reprezentanţii opoziţiei fiindcă deţineau astfel de acte. De altfel, aceasta era o practică ce ţinea de libertatea democratică."

La plecare, Maniu a trecut pe lângă boxa Căpitanului şi i-a dat mâna. Era un gest normal între doi oameni care se cunosc şi care au luat împreună importante hotărâri politice. El a fost însă discutat cu multă amploare în cercurile politice naţional-ţărăniste şi liberale. Era considerat ca "un gest îndrăzneţ, care ar putea să-i aducă lui Maniu neplăceri". Sau cum se exprimau pe atunci: "a fost o imprudenţă, o gafă politică"...

Miercuri dimineaţa, 25 mai, audierea martorilor a continuat. De data aceasta, martorul era generalul Antonescu. Când a intrat în sală, tribunalul s-a sculat în picioare – respect acordat gradului. A trecut vizibil pe lângă boxa Căpitanului şi i-a dat mâna. După aceea, a salutat tribunalul. La întrebarea dacă îl cunoaşte pe Căpitan ca pe un bun patriot, generalul Antonescu răspunde:

"Am avut numeroase ocazii să constat acest lucru." Ordinele de la dosar nu le cunoştea, dar răspunde deschis că "nu cred ca dl Codreanu să îşi însuşească documente secrete de stat şi să le folosească apoi împotriva statului."

Ultima întrebare, pusă – mi se pare – de Sebastian Radovici, suna:

"Îl credeţi pe dl Codreanu capabil de trădare?"

La această întrebare, Antonescu răspunde scurt, arogant şi iritat:

"Generalul Antonescu nu dă mâna cu trădătorii."

În rândurile noastre (mai ales ale legionarilor din Bucureşti), generalul Antonescu nu era apreciat. Îndeosebi pentru faptul că în iarna aceluiaşi an, în calitate de ministru de război, alături de Armand Călinescu, care deţinea Ministerul de Interne, trimisese Căpitanului faimoasa ameninţare: "Vă atrag atenţia să nu ieşiţi în stradă şi să faceţi greutăţi regimului, fiindcă voi da ordin armatei să tragă în dvs."

Apoi, din contactele noastre cu diverşi ofiţeri superiori, unii foşti şefi ai lui Antonescu (între alţii Ghiţă Ionescu, zis Ţiganul, fost Şef al Statului Major, în cadrul căruia Antonescu condusese Secţia de Organizare), ştiam că este ambiţios şi că în atingerea scopurilor personale este lipsit de orice scrupule. În plus, ranchiunos şi răzbunător. În rândurile armatei nu era iubit deloc, din cauza răutăţii lui, iar nu pentru comportamentul lui milităresc. Era supranumit în rândurile soldaţilor şi ofiţerilor "Câinele roşu". În general, nu era drept cu oamenii; dreptatea lui se orienta totdeauna după spiritul de slugărnicie pe care cineva îl arăta în raporturile cu el. (Aprecierile de mai sus nu sunt ale mele, ci ale acelor ofiţeri care l-au avut sub ordine sau au lucrat cu el.)

Imediat, în după-amiaza zilei de miercuri, a fost audiat ca martor Mihail Manoilescu, fost ministru. Se bucura de prietenia Regelui şi de aceea îşi permitea unele libertăţi în gesturi şi vorbă. Intrat în sală, a salutat mai întâi pe Căpitan, apoi tribunalul. Colonelul Dumitru se cam făcuse negru în faţa acestui gest de simpatie pentru acuzat. Nu a zis însă nimic. După ce şi-a spus numele şi a repetat formula jurământului, Manoilescu s-a întors cu spatele la tribunal şi cu faţa spre public, rezemat cu coatele de masa judecătorilor, şi a început să vorbească:

"Domnilor, mă întorc acum dintr-o călătorie făcută în Occident. În Germania, în Franţa, pretutindenea am găsit o atmosferă de război. Sunt pregătite bazele de atac împotriva comunismului. În această atmosferă cred că..."

Colonelul Dumitru îl întrerupe violent, în mijlocul frazei:

"Domnule Manoilescu, n-aţi fost chemat aici să ţineţi discursuri politice. Asta o puteţi face afară. Vă rog să răspundeţi numai la întrebările ce vă vor fi puse."

Manoilescu nu a răspuns la această întrerupere bruscă. Dar de aici încolo s-a mărginit să răspundă uscat, când era întrebat: ...Îl ştie pe Căpitan un bun român şi patriot... a educat totdeauna tineretul în dragostea de neam, ţară şi tron... nu-l crede capabil să dea lovitură de stat...

Toate aceste mărturii, unanime în aprecierea Căpitanului, aduse de cele mai importante personaje politice şi militare ale epocii, SE IZBEAU DE UN ZID URIAŞ DE INDIFERENŢĂ, REA VOINŢĂ ŞI URĂ, sub greutatea căruia justiţia pierduse orice înţeles uman. Eram aşa de consternaţi de voinţa manifestă de a condamna cu orice preţ, încât nici nu mai ştiu când Manoilescu a părăsit sala de şedinţe. Cu un astfel de tribunal, apărarea Căpitanului devenea imposibilă şi mai ales inutilă.

Noaptea târziu, lista martorilor a fost epuizată. Pe cei nesosiţi tribunalul a refuzat să-i mai recheme.

Şi nici nu i-a pedepsit, fiindcă nu au venit, cum cere legea. De altfel, printre martorii care nu au răspuns la apel au fost mulţi miniştri în funcţiune, foşti miniştri sau înalţi funcţionari de stat. Acuzarea şi tribunalul nu aveau nici un interes ca aceştia să apară.

Joi dimineaţa, înainte de începerea şedinţei, se întâmplă ceva deosebit. Avocatul Marinescu-Vâlcea soseşte în sală, căzut parcă din cer. Comunică Căpitanului că a fost la Râmnicu-Vâlcea, unde el era acasă, şi că a identificat pe autorul scrisorii. Ţinea în mână o carte cu titlul "Economia automată", scoasă de Rădulescu-Thanir, cunoscut colaborator al ziarului "Neamul românesc". Faţa Căpitanului se luminează. E plin de speranţe: "Dacă dovedesc că scrisoarea pusă în sarcina mea aparţine altuia, atunci acuzarea de la punctul II – legături cu o putere străină – este desfiinţată. Dumnezeu nu m-a părăsit."

Cu nerăbdare aşteptam toţi intrarea tribunalului. După deschiderea şedinţei, Horia Cosmovici expune faptul şi cere tribunalului să fie adus autorul scrisorii, Rădulescu-Thanir, şi audiat ca martor. Tribunalul respinge cererea. Câţiva dintre noi, în frunte cu Vasile Mosinski şi Mircea Biju, plecăm în oraş să-l căutăm pe Thanir. Îl găsim şi-l aducem până la poarta tribunalului. Aici însă nu e lăsat să intre.

Căpitanul, informat, cere personal tribunalului să aprobe ca martorul Thanir, care aşteaptă la poarta cazărmii, să fie lăsat să intre şi să fie audiat. Şi de astă dată preşedintele respinge cererea. Era la amiază, după ce procurorul Radu Ionescu îşi terminase rechizitoriul. Consternare generală. Hotărârea colonelului Dumitru era un act abuziv care călca nu numai dreptul unui om la apărare, ci şi dispreţuia brutal cele mai elementare reguli de procedură. Un protest vehement împotriva acestui abuz nu era posibil, deoarece preşedintele ar fi evacuat sala şi în acest mod ar fi lipsit pe Căpitan de apărare.

Dar nu era nici primul, nici ultimul abuz în acest proces...

Înainte de suspendarea şedinţei, preşedintele tribunalului întreabă pe Căpitan şi banca apărării câţi avocaţi vor pleda în proces. I se predă lista apărătorilor. Şedinţa se suspendă. Am luat masa în cârciumile din apropiere. După masă voiam să fiu cât mai devreme în sala de şedinţe. Pe la două şi jumătate eram aproape toţi în faţa porţii. Am ajuns până la biroul din clădirea cazărmii, unde ni se verificau legitimaţiile. După citirea numelui, agentul s-a uitat într-o listă pe care o avea în faţă şi mi-a comunicat ceremonios că nu pot intra. L-am întrebat de ce şi mi-a răspuns tot aşa de politicos: "Aşa a hotărât dl preşedinte al tribunalului."

De astă dată, colonelul Dumitru împiedica şi apărarea de a-şi face datoria, aşa cum prevedea legea. După mine au mai venit: Biju, Mosinski, Marinescu-Vâlcea... Toţi au păţit la fel. La protestele noastre, am fost invitaţi să părăsim camera şi o sentinelă ne-a condus până la poarta de ieşire în stradă. Am rămas în preajma cazărmii până noaptea târziu, când s-au terminat pledoariile, pe la douăsprezece noaptea.

Abia atunci ni s-a dat voie să intrăm. În sala de şedinţe nu erau decât avocaţii care pledaseră şi mai mulţi agenţi. Astfel am putut afla că numai şapte dintre apărătorii aflaţi pe listă au fost îngăduiţi să vorbească, şi anume: Sebastian Radovici, Gheorghe Ranetescu, Paul Iacobescu, Lizeta Gheorghiu, Horia Cosmovici, C. Henţescu şi Colţescu-Cluj. Asupra acestora ar fi fost şi Căpitanul de acord.

Pe Căpitan nu l-am mai văzut. După suspendarea şedinţei îl evacuaseră din sală şi fusese dus cu duba la Jilava, unde urma să i se comunice sentinţa.

Cel mai fericit dintre toţi apărătorii era Horia Cosmovici. Aproape transfigurat, ne-a povestit câtă teamă a avut că nu va fi lăsat să vorbească. Înainte de începerea şedinţei, s-a dus la Căpitan şi l-a întrebat dacă, într-adevăr, are încrederea lui să-l apere. Căpitanul i-ar fi răspuns: "Toată încrederea". "Acest lucru mi-a dat puteri de Hercules" – ne povestea Cosmovici, cu ochii scânteietori.

Am auzit apoi (şi în zilele următoare) de la ceilalţi, şi mai ales de la Lizeta Gheorghiu, că cea mai bună pledoarie a fost făcută de Horia Cosmovici. După ce acesta a terminat, Căpitanul l-a îmbrăţişat. De aceea, probabil, era Cosmovici aşa de fericit când l-am întâlnit noi.

Succesul lui era succesul nostru, succesul "avocaţilor legionari în vârstă de treizeci de ani"... Era, de altfel, un strălucit avocat. După studii la Bucureşti, trecuse o strălucită teză de doctorat la Paris. Întors în ţară, Istrate Micescu a depus toate eforturile să-l păstreze secretar. Micescu însuşi povestea că este unul din cei mai buni secretari pe care i-a avut vreodată. Cosmovici s-a despărţit de "maestru" în 1937, când acesta l-a atacat public, în mod mişelesc, pe Căpitan.

Tribunalul intrase "în deliberare". Noi am rămas în sală toată noaptea. Unii au dormit cu capul pe bănci. Deliberarea continua... În realitate, "deliberarea" n-a existat. Tribunalul se retrăsese numai în camera de consiliu. După douăsprezece noaptea, au fost aduse câteva lăzi cu vin şi gustări. Le târau soldaţii, fără nici o jenă, pe coridor.

Era poate 4 dimineaţa când colonelul Dumitru intră în sala de şedinţe, urmat de ceilalţi ofiţeri-judecători. Roşu la faţă şi extenuat. Procurorul Radu Ionescu asista. Ne sculăm în picioare. Cu vocea spartă, preşedintele citeşte sentinţa:

"Tribunalul a răspuns afirmativ la toate punctele din actul de acuzare (I, II, III) şi condamnă pe inculpatul Corneliu Zelea Codreanu la **zece ani muncă silnică**, şase luni degradare civilă, cinci mii lei amendă şi două mii lei cheltuieli de judecată..."

Stăteam încremeniţi în poziţie de drepţi. Aşa cum ne învăţase Căpitanul să ne rugăm lui Dumnezeu... "Zece ani muncă silnică"... sunase vocea răului de dincolo de ziduri.

Afară se lumina de ziuă. O frumoasă dimineaţă de mai, cum numai Dumnezeu trimite... Dar pentru noi nu se iveau zorile, ci pocăinţa... Începutul unei suferinţe în cursul căreia trebuia să plătească tot neamul...

Colonelul şi trupa lui dispăruseră de mult şi noi mai stăteam în poziţie de drepţi, privind în gol.

Ne întrebam uluiţi de ce ni l-a luat pe el, care ne învăţase că şi în politică trebuie să urmăm numai adevărul. După legile pământeşti, ei nu aveau dreptul să ni-l ia. Toate acuzaţiile împotriva lui fuseseră spulberate în proces.

Sentinţa nu ieşise însă din capul şi convingerea judecătorilor militari. Ei erau numai instrumente oarbe. Hotărârea fusese redactată în cabinetul ministrului de interne, Călinescu, şi aprobată de Rege. Deliberarea care ţinuse toată noaptea fusese o farsă care trebuia să acopere crima ce va urma.

Gazetele au adus condamnarea în ediţia de dimineaţă. Probabil le fusese distribuită cu ore întregi înainte de citirea ei...

Vasile MAILAT

Apocalips

Cocoşul a cântat a treia oară.
Să mergem! Dimineaţa ne trimite ultimul semn.
Larg, trâmba luminii se desfăşoară
Albind oseminte şi cranii de lemn.

Ce noapte a fost!... sângeroasă, grozavă
Ca un groaznic coşmar ce te zbaţi să-l alungi,
Mergem laolaltă prin bezna jilavă:
Fantome de var luminate de fulgere lungi.

Eram numeroşi: zeci de mii, sute de mii
Pe umeri purtând zdrenţuite dimii.

O! Leviatanul cu colţi de oţel şuiera
Vărsându-şi veninul din cozi răsucite
Şi nici o dihanie lacomă-atât nu era!
Gigantic crescu molfăindu-ne carnea-n măsele tocite.

Hau, haaau... în pădurea cu fiare sălbatice.
Ţipau, sfâşiindu-ne, păsări noptatice.

Ciclopul pândea la răspântie, să ne-nfrângă strădania,
Dar nouă fârtaţi l-au străpuns, calea să slobozească.
Şi mulţi de-ai noştri pieriră o dată cu pocitania.
Dumnezeu şi Neamul jertfa să le-o primească.

Am strâns de prin şanţuri, cu luare aminte,
Cadavrele pline de viermi şi de muşte,
Dar Câinele Roşu-a-nceput să ne muşte
Şi iar am pornit prin răstrişti, înainte.

În cheaguri de sânge ni se-ncleşta fiecare pas.
Câţi au căzut? Câţi au rămas?

Dezlănţuite, armiile lui Apolion
Răbufniră din stepe, cotropitoare.
Parcă era bătălia de pe Harmaghedon.
Nu ştiam cine scapă, nu ştiam cine moare.

Ca un îndemn, ca o chemare-auzeam de departe:
"Se trăgea cu mitraliera-n Hristos"
Şi toţi am răspuns: "Suntem gata de moarte!"

Stele cădeau din genune, mereu,
Broboane de sânge prelinse pe cruci de-abanos
Din rănile lui Dumnezeu.

Şi-o hiară-a ieşit, o jivină de foc,
Rupându-ne carnea cu gheare ascuţite.
Rănile fiecăruia sângerau în trupurile noastre sluţite
Şi ne durea suferinţa tuturor la un loc.
Bezna curgea peste noi,
Noaptea dura ne-ntreruptă, de ani.
Cu lanţuri, desculţi, istoviţi, în convoi,
Drumuiam peste brusturi şi bolovani.

Ne târam anevoie prin văile morţii
Pe fundul de iad bântuit de furiile norilor.
Dar iată! Arhanghelul sparge zăvoarele porţii
Şi noaptea se trage, rănită de lăncile zorilor.

Constantin-Aurel Dragodan

Mai-marilor Voievozi ai oștilor cerești, rugămu-vă pe voi noi, nevrednicii, ca prin rugăciunile voastre să ne acoperiți pe noi cu acoperământul aripilor măririi voastre celei netrupești, păzindu-ne pe noi, cei ce cădem cu deadinsul, și strigăm:

Izbăviți-ne din nevoi, ca niște mai-mari peste puterile celor de sus.

Troparul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril

LEGIONARISMUL
SAU TRĂIREA VIRTUȚILOR

"În timpul postului:

A. Se citeşte de mai multe ori Paraclisul Maicii Domnului, pag. 62-82, broşurică, ed. din anul 1899 a Sf. Sinod (Lib. Pavel Suru, Calea Victoriei, Buc.)

B. Nu se citesc ziare, nu se citesc nici un fel de cărţi, nu se admite nici un fel de distracţie sau măcar care ar putea distrage sufletul legionarului de la rugăciune.

C. Nu se fumează, nu se mănâncă nimic miercuri şi vineri; în celelalte zile numai post.

D. Nu se joacă cărţi, table, nu se merge la spectacole. Nu se fac vizite decât numai pentru rugăciune.

E. Toată problema se pune:

a) în înfrângerea oricărei pofte, în biruinţa trupului şi a materiei;

b) în eliberarea sufletului de sub jugul materiei;

c) în concentrarea lui în rugăciune, deci în apropierea cât mai mult de morţi, de sfinţi, de Mântuitorul Iisus Hristos. *Chemaţi-l pe Moţa.*

F. Nu se fac discuţii contradictorii, care să ne facă să uităm că suntem în rugăciune.

G. Ţinuta pretutindeni: acasă, pe stradă, în tren, ca în biserică.

Legionarii şi legionarele trebuie să ştie că nu este vrăjmaş care să lupte şi să biruiască în contra postului şi rugăciunii.

Cei ce vă rugaţi, fiţi siguri că în calea voastră totul se va lumina.

Eu, în cei şaisprezece ani de lupte, în cele mai grele şi primejdioase clipe, am citit la 12 noaptea, timp de patruzeci şi două de nopţi, Paraclisul Maicii Domnului.

Am mai citit în timpul prigoanei, am purtat-o tot timpul cu mine, cărticica cu rugăciuni a Sfântului Anton de Padova *(Lib. Sf. Iosif, Str. Berthelot)."*

18 februarie 1938 *Corneliu Z. Codreanu*

Nu-mi amintesc să fi citit vreo omilie sau predică scrisă şi difuzată de Patriarhul Miron Cristea sau de vreun Mitropolit, care să fi recomandat credincioşilor cele conţinute în circulara pe care Căpitanul ne-o trimisese legionarilor şi Fraţilor de Cruce atunci, la 18 februarie 1938.

După cele citite în şedinţa Grupului FDC (Câmpulung-Bucovina) ne simţirăm copleşiţi de înfrigurarea unei adânci emoţii. Cei prezenţi, Fraţii de Cruce şi Frăţiorii, aveam între treisprezece şi douăzeci de ani. Luasem parte la mai multe bătălii date de Mişcare în judeţul Câmpulung, iar patru dintre noi (Petroaie, Leontieş, Dranca şi eu) fuseserăm şi în tabăra de la Carmen Sylva (iulie 1936), unde am avut fericirea de a-l fi ascultat pe Căpitan în memorabilele şedinţe de noaptea. Pentru noi, circulara "În timpul Postului" însemnase şi o mai adâncă întipărire în suflete a jurământului depus cu ocazia înmormântării eroilor noştri Moţa şi Marin. Pentru Fraţii de Cruce care nu putură să-l cunoască pe Căpitan, citirea circularei avu un efect de adâncă zguduire în inimi, mai ales că toţi asistam la atacurile concentrice ale lui Carol şi amantei Lupescu, prin politicienii care consimţiseră să contribuie la distrugerea Mişcării Legionare. Ne erau încă proaspete şedinţele care avuseseră loc pe Rarău – după obositoarele zile de muncă – în prezenţa Căpitanului, a lui Radu Mironovici şi a lui Vasile Iasinschi, şi din care noi, însetaţi, ne adăpam sufletele cu învăţăturile primite. În una din acele şedinţe de noapte, citind un articol al lui Moţa din "Cranii de lemn" şi comentând cunoscuta frază ("**...hotărârea de a-ţi da pieptul tău zdrobit pentru a sluji la temelia biruinţei pe care o visezi**"), Vasile Posteucă mărturisi că de când depusese jurământul gradelor legionare, înainte de a dormi închidea ochii, imaginându-se mort, întins în sicriu, înconjurat fiind de părinţi, rude, logodnică şi camarazii care îi cântau "Plânge printre ramuri luna". Se vedea senin şi mulţumit pentru că îşi dăduse viaţa pentru Hristos, Neam şi Căpitan.

§§§

Ţelul către care tinde lumea materializată şi îmbâcsită de trivialitate, lascivitate şi concupiscenţă este mondializarea şi globalizarea cunoştinţelor izvorâte din scabrozitate, obscenitate şi practici patologice, ridicate la gradul de normalitate. Pentru a smulge din sufletul individului idealul hristic, lumea masonică şi puterile tenebroase care aparţin celor două bestii din Apocalipsă relaţionează şi stabilesc un raport direct între progresul tehnologic-electronic şi nuclear de o parte, şi necesitatea instaurării unei morale noi (cu renunţarea treptată la morala bazată pe bimilenara tradiţie creştină). Acest fapt s-a constatat de câteva decenii încoace, purtătorii ideilor diabolice fiind **Freud, Fromm** şi **Neuman** (între alţii). Democraţia liberală se identifică imediat cu idealurile faustice ale masoneriei. Democraţia marxist-comunistă (aşa-zisă "de mase") li s-a alipit în mod parţial dintru început (mai ales că există o perfectă coincidenţă privitoare la necesitatea instaurării ateismului). Încet, se strecoară în subconştientul fiinţei omeneşti îndoiala şi neîncrederea cu privire la atotputernicia lui Dumnezeu şi, în acelaşi timp, siguranţa că progresele ştiinţifice ar dovedi atotputernicia omului. Treptat, o parte din credincioşi se îndepărtară de credinţa în Dumnezeu, lăsându-se seduşi de luciferica idee a satanizării prin secularizare. Răspuns la această tristă rătăcire a judecăţii apare în România figura Căpitanului. Dintru început, Legiunea proclamă: "Credem în Dumnezeu... Credem într-o **Românie Nouă, pe care vrem să o cucerim pe calea Bisericii lui Hristos**" ("Cărticica Şefului de Cuib"). Toată tinerimea românească, împreună cu simpatizanţii ei, citind şi ascultând glasul Căpitanului şi al lui Moţa rămaseră zguduiţi de insistenţa şi entuziasmul cu care sublinia Căpitanul nevoia credinţei în Dumnezeu, într-o etapă de adâncă moleşeală şi letargie a românismului.

Puţin numai după ce mişcarea de reînviere a creştinismului începuse să dea roade, pseudo-olimpienii hotărâră să prigonească pe purtătorii valorilor autentice. Calmul şi răceala cu care fuseseră dispuşi să extermine Legiunea au fost determinate nu de frâna inteligenţei, ci de răceala veninului. Ar fi de dorit ca legionarii să se îndeletnicească cu activităţile politice – ca orice politician – şi să renunţe la lupta pentru **înfrângerea diavolului şi a păcatului**.[1] "În locul necredinţei şi ateismului masonic – scria **Banea** –, care tinde să înstăpânească domnia iudaismului, negând pe Dumnezeu şi religia Lui, ridicând la locul de slavă Natura, şi drept manifestare a credinţei dumnezeieşti oribila ţopăială din hrubele masonice, generaţia legionară vine cu **credinţa în Dumnezeu, ca cea dintâi şi cea mai puternică idee de bază**."[2] "Dacă nu aveam aşadar nici bani, nici program, **aveam în schimb pe Dumnezeu în suflete** şi El ne insufla puterea nebiruită a **credinţei**."[3] Pentru Căpitan era de vitală importanţă faptul ca fiecare legionar sau membru al cuibului să creadă în Dumnezeu şi să-şi dovedească credinţa prin purtarea de toate zilele. Poate că din acest motiv episcopii şi teologii (cu fericite excepţii), citind cărţile legionare, priviră cu neîncredere sau invidie Mişcarea Legionară. În "Însemnările de la Jilava", Căpitanul scria îndurerat: "Condamnarea Bisericii – nu ştiu dacă ar trebui să numesc astfel discursul către tineret al Patriarhului **Miron Cristea**, în care **acesta condamnă cu cuvinte grele Mişcarea Legionară a tineretului... Luptăm, jertfim, cădem, ne ţâşneşte sângele din piepturi să ne apărăm bisericile... şi Biserica ne condamnă ca «periculoşi Neamului», ca rătăciţi, ca străini de Neam... «Biserica părintească», «Biserica străbună» ne loveşte. Patriarhul e şi prim-ministru, în numele căruia se fac toate, de la care ne vin în fiecare zi atâtea chinuri.**"[4]

Descoperitorii comorii interioare simt o imperioasă necesitate de dăruire şi generoasă împrăştiere a credinţei în Hristos.[5] Căpitanul căuta singurătatea: pe Rarău, la Predeal, la mare sau în temniţă. Pretutindeni găsea prilejul de autocontemplare: "Acolo ne-am învăţat a gândi adânc", scria Căpitanul. În adâncimea spiritului, a minţii, a sufletului, se găsesc luminile care duc la adevăr. Adâncimea spiritului are reputaţia

obscurității numai pentru lumea obișnuită să jongleze pe superficiala realitate imediată. **Heraclit**, unul din cei mai tipici filosofi ai antichității, fusese poreclit de plebea ateniană **"scoteinos"**, adică "cel întunecat" sau "obscur", din cauza adâncimii reflecțiilor și gândurilor pe care le scria. Omul vulgar, omul-"masă" nu este capabil să pătrundă esențele și izvoarele adevărului care există în profunzimea și adâncimea spiritului, datorită obișnuinței de a judeca situațiile, circumstanțele și persoanele, după criterii izvorâte din stările afective sau ale sferei iraționale. Nu numai indivizii care fac parte din "mulțime", "masă" sau "vulg" sunt supuși acestei **legi a "neînțelegerii"** omului de credință dispus să-și dea viața pentru ideea luptei pentru mântuirea sufletelor, ci și mulți, foarte mulți dintre "publicani", "farisei" și "arhierei" sau "inteligheția" sunt **împiedicați să "înțeleagă"** pe aceia care afirmă: **"Eu așa am înțeles datoria vieții mele. Am iubit pe Hristos și am mers fericit la moarte pentru El."**[16] Elitei luciferice îi e greu să "priceapă" această credință în Dumnezeu. Mai mult: îi este imposibil să "înțeleagă" ("begreifen", ar spune germanii) **credința în Dumnezeu**, repetată și subliniată în fiece capitol, ba mai mult, în fiecare pagină, de Căpitan și Moța! Nici un Titulescu, Antonescu sau Istrate Micescu, și nici unul dintre aceia ce fac parte din blestemata generație a călăilor **nu au înțeles** și **nu au priceput**, deoarece mintea lor a fost și este "împietrită".[7] Mântuitorul explica ucenicilor că Tatăl ceresc permite ca între credincioși să viețuiască și ființe omenești **cărora nu le este dat** să deslușească contururile realității spirituale și ale adevărurilor eterne: **"De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-i este dat de la Tatăl."**[15]

§§§

În decursul evenimentelor dintre anii 1927 și 1938, legionarismul a trăit sub guverne conduse de persoane care "priveau, dar nu auzeau" și "ascultau, **dar nu înțelegeau**".[9] Căpitanul făcea toate eforturile posibile – nu numai prin scris, școli de cadre, ședințe, tabere de muncă, cărți, broșuri, circulare, ci și prin întrevederile sau interviurile cu tot felul de ziariști străini și români – ca să lămurească guvernele și partidele politice și opinia publică în general asupra țelului urmărit de Mișcarea Legionară.[10] Legiunea urmărește transfigurarea românului și ridicarea lui la tipul **"omului-erou"**. Aristocrația atenian a avut aspirația să formeze un ideal de cetățean: **"eleutheros antropos"**, înainte și în timpul lui Socrate și al lui Platon. Ar fi dorit să prelungească epoca de glorie ateniană luptând împotriva democrației corupte și degradării morale instaurate de Pericle, Cleon și Alcibiade, dar demagogia sofistă, imoralitatea și viața concipiscentă instituționalizată reușiră să dezintegreze "polis"-ul atenian, condamnând la moarte pe cel mai mare filosof al omenirii (considerat premergător al creștinismului).

Adversarii Legiunii nu pot înțelege principiile și doctrina legionară deoarece se află în stare de "letargie", de cât ori încearcă să priceapă și să pătrundă – puțin numai – în esența doctrinei legionare. E ușor de explicat: în intimitatea lor nu fermentează gânduri și nu sunt în stare de a înfiripa idei familiarizate cu viața spirituală. Nu au posibilitatea alternativei: nu cunosc altă cale rațională decât aceea a simplului și unicului interes personal. Își împletesc raționamentele mereu cu urzeala și itele lui **"hic et nunc"**. Probabil că unii intuiesc că nu au de a face cu adversari "politici" (mai ales când văd seninătatea cu care acceptă și acceptară să meargă la moarte, în lagăre și temnițe), iar acest lucru îi face să bănuiască că sunt "extrem de periculoși"; deoarece luptă pentru transformarea "înlăuntrului" omenesc. Își închipuie că apariția unui astfel de tip de român – așezat pe meridianele vieții spirituale – nu ar putea fi convins de bunătatea vieții politice și a promisiunilor demagogice. Egoismul feroce, patologica dragoste de sine și **"hybris"**-ul care caracterizează pe "homo politicus" și "homo oeconomicus" sunt atât de încetățenite în sufletul lor, încât se cred în drept de a califica de **"antiumană"** pe toată lumea care ar îndrăzni să lupte pentru conservarea virtuților ancestrale. Căpitanul ne-a învățat drumul dinamizării virtuților creștine[14] și calităților moștenite de la străbuni. "Luptătorul lui Hristos – scrie **Sfântul Ioan Scărarul**[12] – trebuie să cunoască pe care dintre vrăjmași trebuie să-i gonească de departe și pe care să-i îngăduie să se războiască cu ei." În lupta pe care o dă legionarul în drumul spre desăvârșire întâlnește nu numai rezistența, nînțelegerea, invidia și ura politicienilor și purtătorilor de steaguri luciferice, ci și **dușmanii ascunși înlăuntrul ființei**. La acești vrăjmași face aluzie **Sfântul Ioan Scărarul.** Însă lupta e cu atât mai măreață cu cât mai mult se oțelește **voința de a înfrunta dușmanul de afară și să învingă în același timp pe acela dinlăuntrul sufletului**. O dată însă ce a reușit să stăpânească aspectele negative ale intimității și să facă parte din **"kalokagathia"**[13] (despre care **Sfântul Ignatie de Antiohia** spunea că era idealul spiritual suprem la care trebuia să ajungă omul creștin), legionarul are curajul și răspunderea morală pentru a lupta contra lumii luciferice. Căpitanul, în una din ședințele de noapte la Carmen Sylva (1936), ne-a vorbit de deosebirea care există între **"omul tare"** și **"omul mare"** ("eleutheros anthropos"), și ne recomanda să ne ridicăm la înălțimea "omului mare".[14]

Aspirația legionarismului de a ușura calea care duce spre ridicarea ființei ar putea găsi obstacole, dacă legionarul nu s-ar putea elibera de servitutea sau robia la care este supus datorită "mădularelor altei legi" care se luptă "împotriva legii minții" (Rom. 7, 23). E vorba de sfera afectivă-negativă (din care fac parte și instinctele). Din cadrul "legii minții" face parte libertatea. Evident, nu e vorba de libertatea democratică în numele căreia s-au săvârșit cele mai îngrozitoare crime în cele trei revoluții care au avut loc între anii 461 și 338 î.H. în Atena, în 1789-1794 în Franța și din 1941 încoace (de când se unîră cele două democrații – "reprezentativă" și "de mase"). E vorba de acea libertate care pretinde dinamizarea forțelor intelective și volitive – deci a **"conștiinței morale"** destinate să sugrume și să asfixieze impulsurile, pulsiunile și instinctele josnice care stau în serviciul satisfacțiilor trecătoare.

Omul de rând, sau necredinciosul, bucuros urmează cuvântul și pașii lui "homo politicus", "homo oeconomicus" și ai lui "homo faber", deoarece **"homo democraticus"** îi oferă o amplă gamă de libertăți încadrate de legi, decrete-legi, jurisprudențe, adausuri la jurisprudențe etc., care îi permit să dea frâie libere la aprope toate dorințele și apetiturile încadrate în mod formal în libertăți care apără "drepturile omului". În lumea nelegionară "drepturile" sunt sinonime cu "libertățile". Libertățile s-au metamorfozat în legi (unele scrise, altele nescrise) și se multiplică în măsura în care "homo politicus" are interes să-și întărească permanența mizând pe voturile uzufructuarilor. Pentru Mișcarea Legionară, **liber este numai acela care în mod conștient își calcă în picioare apetitul și pofta de satisfacție a dorințelor de îmbogățire materială, destrăbălare și imoralitate**. Realizarea unui act sub exclusiva presiune și influență a unei emoții trecătoare sau a impulsului irațional este considerată în Legiune ca o **acțiune împotriva libertății. Liber** este legionarul deoarece **alege și se hotărăște** pentru o acțiune **după o prealabilă reflecție și meditație**, chiar atunci când riscă să piardă personal din punct de vedere moral, dar contribuind în schimb la afirmarea valorilor perene. **Ed. von Hartmann**[15] sfătuia tineretul german acum o sută și ceva de ani să dinamizeze "die volle **Hingabe** der Persönlichkeit an den Weltprozess um seines Zieles, der allgemeinen **Welterlösung willen**".

Liber este legionarul pentru că **alege cu seninătate urcarea muntelui suferinței, a pădurii cu fiarele sălbatice și a mlaștinei deznădejdii** și disprețuiește viața plină de comoditate și lipsită de sacrificii. Pentru legionar, cea mai nobilă atitudine și mai înălțătoare luptă pentru cucerirea unui mai înalt grad de spiritualizare a intimității este desfășurarea tuturor potențialităților pentru **dobândirea libertății de a învinge și domina regatul forțelor subconștientului și inconștientului. Un impresionant exemplu de călcare în picioare a impulsului inconștient de a fi apreciat și ridicat în slavă îl citim în circulara Nr. 59, din 21 octombrie 1937.** Căpitanul citează cazul unui legionar care, primind două zile de concediu de la lucru, se prezentă pe șantier la patru dimineața, când nu începuse munca și nu se găsea nimeni la acea oră. Voia totuși să-și facă datoria de a contribui la lucrarea cărămizilor. În momentul în care a renunțat la cele două zile în care s-ar fi putut odihni și bucura de compania soției și a copiilor, muncitorul **Mânzala Dumitru** a ascultat vocea conștiinței și s-a supus disciplinei morale. Acest act de liberă alegere a fost însoțit de renunțarea de a se simți lingușit și măgulit dacă ar fi primit citarea de laudă în fața frontului... În curățenia lui sufletească, a simțit că gestul lui era dictat de "Duhul Domnului", iar **"unde este Duhul Domnului, acolo este libertate".**[17] **În spiritul de jertfă conviețuiește libertatea cu adevărul.**[18]

Orice renunțare la exigențele egoismului echivala cu o declarație de război făcută orgoliului și amorului propriu și ca atare are semnificația unui sentiment de suferință. Căpitanul ne-a recomandat și învățat mereu să ne obișnuim a ne **"călca în picioare"** și ne-a subliniat tot timpul că suferința este o condiție *sine qua non* a înnobilării sufletești și a apropierii de **Înviere**. Arzătoarea dragoste pentru Hristos, dragostea pe care o sângeră adversitățile și o paște dușmănia lumii satanizate, nu are întrupare mai desăvârșită decât în dăruirea Neamului.

§§§

După primul război mondial ne-am trezit într-o Românie Mare, cu Transilvania, Bucovina, Banatul şi Basarabia alipite, dar care, împreună cu Moldova şi Muntenia, fuseseră timp de secole nişte răspântii de invazie, un mozaic sau o combinaţie eterogenă de influenţe străine – dacă nu chiar duşmane –, o ţară a căror membre separate fuseseră supuse variaţiunilor unor culturi diferite şi, în anumite cazuri, opuse spiritului nostru. Nu avurăm deci o tradiţie unitară care să ne fi permis formarea unei culturi omogene. Nici una dintre personalităţile mai însemnate din aceia care luptaseră pentru întregirea patriei noastre nu ne pot sluji de tipar sau model pentru viaţa de mâine. Din acest motiv – între altele – nu s-a putut înfiripa o cultură românească autentică, aşa cum există în ţările care **nu au avut nenorocirea de a fi înconjurate de mongoli, slavi, tătari şi filtraţii de ţigani veniţi din Turcia şi Ungaria sau alte părţi**. Probabil că din această cauză noi nu am reuşit să depăşim complexul folcloric în care spiritualitatea noastră a trăit în ultimul veac. Evident, cu toate acestea nu dorim – nici pe departe – să micşorăm importanţa decisivă a elementului popular în creaţia literară, artistică şi tradiţională. Trebuie să recunoaştem însă că ne-a lipsit un element esenţial: literatura religioasă. În decursul veacurilor, puţinele traduceri din greacă şi din latină au fost înăbuşite de câteva din slavonă (rusă). Cultura însă are ca miez vital **religia**[19], care reprezintă **patrimoniul** spiritual şi moral al naţiunii. Literatura şi producţia noastră religioasă – cu excepţia picturilor murale – este atât de săracă încât nici pe departe nu se poate compara cu aceea a ţărilor occidentale (în special din Evul Mediu). Am avut în schimb o mare foame de "învăţătură". **Gheorghe Lazăr**, acum aproape două veacuri, scria: "Toate putem a le dobândi, căci şi noi suntem născuţi ca şi alte neamuri, şi nouă ne-au dat Dumnezeu acele daruri. Cine poate zice că fiii românilor nu vor putea învăţa toate învăţăturile în limba patriei? Eu văd acum ce putere şi vrere au fiii românilor la învăţătură."

Această "învăţătură" care descătuşează energiile intelectului şi ale imaginaţiei creatoare a dat Atenei cunoscuta "**Paideia**", însă cei cinci sau şase sute de ani de educaţie a celor mai nobile virtuţi s-au desfăşurat în armonie datorită faptului că lumea vecină – Marea Mediterană şi insulele – reprezenta tot atâtea privelişti favorabile şi stimulări încurajatoare pentru eforturile creatoare ale elenilor. N-au suferit "năvăliri" barbare. Mai curând au fost cuceritori de alte ţărmuri şi orizonturi... Noi, românii, am încercat să ne ridicăm pe deasupra unei culturi folclorice, ridicând figura lui **Eminescu** ca drapel, însă figurile însoţitoare nu au fost suficiente, nici omogene şi nici prea revelatoare pentru a înjgheba o cultură care să constituie esenţa şi izvorul nesecat al energiilor creatoare.[20] Legionarismul în schimb a inspirat toate inteligenţele vii şi nobile, dinamizând creativitatea izvorâtă din **esenţa omeniei româneşti şi a stilului "per aspera ad astra"**. Lumea materială insistă în mod trufaş că epoca "postmodernistă" sau "globalizatoare" se identifică cu o cultură care se poate dispensa de orice atingere sau de orice influenţă religioasă. Mai mult, fiindu-i ruşine probabil să spună acelaşi lucru de influenţa filosofiei şi a metafizicii, recurge în mod sofistic şi diabolic la un surogat sau "Ersatz": ridică la gradul de "filosof" şi "gânditor" sau "om de ştiinţă" pe nişte jurnalişti şi "publicişti"[21], pe care îi decretează emfatic ca "savanţi" şi "oameni de ştiinţă".

§§§

În societatea românească îmbâcsită de materialism, creaţiile culturale au divorţat de credinţa în Dumnezeu. Din acest motiv, creaţiile legionarismului au străpuns ca o săgeată întunecatul orizont al mediocrităţii democratice[22] care încuraja producţiile literare ale "formei fără fond". Stilul de trăire al legionarismului, prin permanenta autoexigenţă şi prin cultivarea tenace a virtuţilor şi calităţilor spirituale **a dat României o cultură AUTENTICĂ bazată pe spiritul de sacrificiu.**

Momentul actual, după nouă ani de încercare de regăsire cu propria noastră identitate, reclamă cu o necontenită forţă o valorificare a spiritualităţii noastre creştine pe ideea unei reînvieri a virtuţilor ancestrale. Educaţia bazată pe trăirile în adânc a virtuţilor creştine şi spiritului de jertfă a permis legionarismului să configureze o legendă a eroismului moral. **Şcoala de gând şi simţire românească creată de Căpitan a dat României nu numai perspectiva unui nou tip de român, ci şi o nouă şi unică cultură românească.**

Prof. Ovidiu GĂINĂ

Note

1. "Ne preocupam şi ne plac victoriile asupra oamenilor, nu victoriile împotriva diavolului si păcatului." ("Însemnări de la Jilava")

2. I. Banea, "Rânduri către Generaţia noastră", p. 6

3. "Pentru legionari", p. 309

4. "Însemnări de la Jilava", pp. 41-42

5. "Nu-i suficient să te rogi mereu, pronunţând mereu numele lui Iisus Hristos după porunca divină, **ci trebuie să transmitem altora învăţătura**, fie călugări, fie mireni, inteligenţi sau simpli, bărbaţi, femei, copii, pentru a deştepta în ei dorinţa de rugăciune interioară." (Sfântul Grigorie Palama, 1296-1369, în "Filocalia", trad. şi note Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Bucureşti, 1980)

6. Ion Moţa, "Testamentul", colecţia "Europa", München, Germania, 1992

7. "Căci nu pricepuseră nimic de la minunea pâinilor, **deoarece inima lor era împietrită**"... (Marcu 6, 52)

8. Ioan 6, 65

9. "Iar El, răspunzând, le-a zis: Pentru că vouă vi s-a **dat să cunoaşteţi tainele Împărăţiei cerurilor, pe când acelora nu li s-a dat**" (Matei 13, 11-13); iar Isaia (6, 9-10) spune: "Du-te şi spune poporului acestuia: Cu auzul veţi auzi şi **nu veţi înţelege**, şi, uitându-vă, vă veţi uita, **dar nu veţi vedea**. Că s-a învârtoşat inima poporului acestuia..."

10. "...pentru legionar **politica înseamnă religie**." ("Cărticica şefului de cuib", p. 75)

11. "Din această mare luptă legionară va ieşi o **nouă aristocraţie românească**. În cariera ei nu se va pune bază nici pe bani, nici pe avere, nici pe haine, ci pe **calităţile sufleteşti, pe virtute; va fi o aristocraţie a virtuţii**." ("Cărticica Şefului de cuib" p. 76)

12. "Filocalia", VII, p.159

13. San Ignatie de Antiohia, "Cartas camino del Martirio", México 16, D.F. 1947, p. 85; "kalokagathia" însemna gradul suprem de perfecţiune morală şi spirituală la care putea ajunge omul atenian: "**eleutheros antropos**". Întrunea cinstea, sinceritatea, curajul, spiritul dreptăţii, seninătatea în faţa morţii, spiritul de abnegaţie, dragostea aproapelui şi credinţa în Dumnezeu.

14. Spunea că "omul tare" este viteazul, energicul, îndrăznetul, rezistentul, activul, întreprinzătorul, în vreme ce "omul mare", afară de aceste virtuţi, se caracterizează şi prin înţelegere, toleranţă, spirit de sacrificiu, constanţă, mărinimie şi tăcere în timpul eroismului de durată.

15. Eduard von Hartmann (1842-1906), "Philosophie des Unbewussten", Berlin, 1899

16. "Se va citi în toate cuiburile. La inspecţia făcută de Popescu-Buzău în jurul orei cinci dimineaţa pe şantierul Sediului, înainte de începerea programului zilnic, **un legionar muncea singur, pe întuneric, cărând cărămizi pe braţe în interiorul clădirii**. Ceilalţi camarazi nu sosiseră încă pe şantier. Întrebat cine este, a răspuns: «Sunt legionarul Mânzala Dumitru, şeful cuibului Constantin Brâncoveanu din comuna Scăeni-Prahova. Am venit să lucrez două zile, cât am concediu. Sunt aici de la orele patru, pentru ca să-mi fac datoria de legionar **în toată conştiinţa**»... Îl citez pe acest legionar ca exemplu şi **spun legionarilor şi nelegionarilor: Iată pentru ce vom învinge! Când fiecare român va ajunge să-şi facă datoria fără ca să-l vadă nimeni, numai atunci vom fi mântuiţi!**" ("Circulări şi manifeste", colecţia "Europa", München, p. 198)

17. II Corinteni 3, 17

18. "Şi veţi cunoaşte adevărul, iar **adevărul** vă va face **liberi**" (Ioan 8, 32); "Şi vă îmbrăcaţi în omul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptate şi în sfinţenia **adevărului**" (Efeseni 4, 24)

19. "Cultura" vine din verbul latin "colo" (colere, cultus), care înseamnă a cultiva sau a elabora. Echivalentul sau sinonimul era "paideia" în lumea ateniană. W. Jaeger încearcă să fie explicit: "Vechea educaţie elenă, anterioară sofiştilor, nu făcea deosebire între «cultură» şi «religie», aşa cum se obişnuieşte astăzi. Cultura era înrădăcinată în mod profund în religie." (W. Jaeger, "Paideia – Die Formung des griechischen Menschen", Berlin, 1936)

20. Unitatea stilului de trăire legionară s-a manifestat şi în exil, unde intelectualii legionari, cu toate distanţele care îi separau (în timpul ocupării României de comunişti), nu numai că s-au menţinut pe aceleaşi meridiane de credinţă, dar au reuşit să împrăştie între străini duhul înnoitor al stilului de viaţă legionar. Între anii 1956 şi 1986, din zece profesori universitari şi oameni de cultură, şapte au fost legionari.

21. Lipovetzky este unul dintre numeroşii "filosofi" lansaţi de lumea globalistă.

22. Titu Maiorescu ("Istoria contemporană a României", Buc., 1925, pp. 40, 273-274) scria: "Mediocrităţile trebuiesc descurajate de la viaţa publică a unui popor, şi cu cât poporul este mai incult, cu atât mai mult, fiindcă atunci sunt primejdioase."

MACHIAVELISM RATAT

Dacă doctrina secretarului florentin din "Principele" lui a înfruntat vremea şi se pare că şi azi îşi are adepţii ei ireductibili, faptul se datorează mai mult rezumării ei într-un slogan cu efect pragmatic: "Scopul scuză mijloacele". În realitate, lectura cărţii nu îndreptăţeşte o aserţiune atât de simplistă şi bunul simţ al raţiunii i-a adus sloganului, în timp, corecţia de adevărat bun simţ practic: este adevărat că scopul scuză mijloacele, dar numai pe acele mijloace care nu desfiinţează scopul. Şi astfel, machiavelismul a fost înarmat cu un corolar de "raţiune practică" ce-i conferă rezistenţa înţelepciunii politice. Aceasta cel puţin nu exclude, chiar dacă nu afirmă direct necesitatea moralei în politică, aşa ca şi în oricare alt domeniu de activitate umană. Şi de aici, firește, concluzia că machiavelismul nu este atât de... machiavelic, în înţelesul ce i-a fost dat termenului de către alţii, nu de către fondatorul lui. În fond, Machiavelli nu a făcut altceva decât să-i atragă atenţia principelui, conducătorului adică, să nu piardă din vedere scopul politicii şi strategia de realizare a unei conduceri sănătoase a cetăţii. Conotaţiile negative ale sfaturilor adresate principelui au fost adăugate ulterior de către practicienii cinismului politic, ajungându-se până la mult mediatizata dar şi mult hulita atitudine a lui Talleyrand, despre care preotul care i-a administrat ultima împărtăşanie, pe patul morţii, ar fi spus la ieşire: a fost omul care a reuşit să-l înşele şi pe diavol. Deosebirea dintre ideile lui Machiavelli şi machiavelismul atribuit autorului "Principelui" constă deci în natura scopului. Machiavelli a vrut să dea nişte sfaturi utile principelui, cum să conducă, să facă politică adică, spre binele cetăţii, al celor conduşi şi al său, iar sofiştii politici au încercat să facă din aceste sfaturi nişte îndrumări în folosul personal al principelui sinonim cu gândirea lor, cu politicianismul veros care acţionează exclusiv în interesul propriu. Pentru acesta, într-adevăr, lipsit fiind de un principiu etic călăuzitor şi infirm sufleteşte la capitolul omenie, orice mijloc, oricât de abject, este bun pentru a-şi atinge scopul. Şi de aici şi tendinţa oricărui politician, nu om politic, de a sfida şi încălca principiile etice general umane validate istoric. Uzarea de minciună este unul dintre aceste mijloace, mai la îndemână, dar şi dintre cele mai facile şi mai uşor de demistificat. Un politician mai abil nu recurge la minciună decât după ce o drapează cu atâtea artificii încât să devină greu de descoperit. Minciuna brută, în pielea goală, se întoarce imediat împotriva celui ce o emite, zădărnicindu-i scopul şi atestând în acelaşi timp slaba factură a politicianului. De aceea în diplomaţie în general nu se recurge la ea decât cel mult când e susţinută de forţa brută armată, deci când aparenţelor nu li se mai acordă importanţă şi afirmarea minciunii ia aspectul nerușinării. Atunci însă încetează şi rolul diplomaţiei, adică între pârghiile puterii ministerul de externe, al diplomaţiei prin excelenţă, cedează întâietatea celui al armatei, iar pe plan intern politica se face cu autorizaţie de la poliţie. Nici în acest caz însă nu încetează, teoretic şi practic, legătura strânsă între etic, social şi politic, de care vrând-nevrând omul condus ţine seama şi-i judecă şi apreciază pe conducători dacă sunt autentici sau corupţi în acţiuni şi gândire, adică dacă au simţul răspunderii istorice pe aceste planuri. În funcţie de acest simţ ei îşi vor dovedi sau rata calitatea de conducători. Simţul răspunderii este însă prin excelenţă etic. Or, revenind la uzul minciunii, ce poate fi mai lipsit de etică decât minciuna? Dimpotrivă, ea este izvorul tuturor relelor dintre oameni.

Mirarea este însă cum dl ministru al afacerilor externe, Andrei Pleşu, nu şi-a pus această întrebare înainte de noaptea de 15 spre 16 octombrie 1998, când, la întâlnirea cu presa, ca oaspeţi ai postului de televiziune ProTV şi având-i de conlocutori de dnii Dumitru Tinu şi Cristian Tudor Popescu, respectiv directorul şi redactorul-şef al ziarului de mare tiraj "Adevărul", a proferat, în faţa celor doi domni, dar mai ales în faţa unei ţări întregi – postul ProTV având poate cea mai mare audienţă din ţară – un neadevăr adică o minciună pe care în ziua de azi ar putea-o anihila şi un elev de liceu cu oarecare înclinaţie spre istorie.

Ce s-a întâmplat de fapt? La un anumit moment al discuţiei ministeriale cu presa (discuţie care uneori a luat turnura unor taclale la o halbă de bere), dl Cristian Tudor Popescu, venind vorba despre unele opinii adverse spiritului bucureştean, despre Mitică al lui Caragiale în speţă, considerat şi azi viu pe străzile Capitalei, a ţinut să-i atragă dlui Pleşu atenţia asupra pasajului cam teribilist dintr-un articol din "Gazeta de Vest" de la Timişoara, pasaj în care era vorba tocmai despre fenomenul miticism, pe care, firește, articolul îl combătea. Ce se întâmplă însă? Atât revista cât şi autorul articolului îşi recunosc cinstit apartenenţa spirituală la Mişcarea Legionară, iar dl C.T. Popescu, la pronunţarea cuvântului "legionar", are grijă să tragă cu ochiul şi să-i râdă semnificativ dlui Pleşu, în sensul că, uite, şi aştia se pronunţă în asemenea chestiuni cum ar fi spiritul miticist şi – culmea îndrăznelii – ar fi de părere să fie mutată capitala din Bucureşti undeva într-o altă parte a ţării. Nu ştiu dacă este cazul şi mai ales momentul să se deschidă o asemenea problemă, dar în acelaşi timp nu înţelegem de ce nu ar putea fi pusă şi discutată de către oricine, cetăţean român sau nu, şi prin urmare şi de către un legionar sau simpatizant al Legiunii. Har Domnului, Bucureştii şi bucureştenii au suportat şi suportă destule. Prea multe. În decursul campaniei electorale pentru postul de primar general al Capitalei, bucureştenii şi toată ţara au ascultat zilnic atâtea ciudăţenii, absurdităţi şi necuviinţe pe această temă, încât te întrebi ce s-ar mai putea născoci. Ba pe TVR1 s-a transmis chiar internaţionala în serviciul unei "doamne" proletare care nu dorea nici mai mult, nici mai puţin decât ca în cadenţa acesteia să se aşeze în fotoliul neproletar al primului gospodar al Capitalei. Dl ministru Pleşu însă, când a aflat ce opinie legionară ar putea să aibă cineva, în loc să o combată, a ricanat persiflând: "Dar legionarii au cedat Ardealul!"

Facem abstracţie de faptul că remarca se potrivea cu tema în discuţie ca nuca-n perete. Ea nu arată decât că dl Pleşu face alergie spirituală la vocabula legionar. Ceea ce nu prea cadrează cu calitatea dsale actuală în guvern. Afirmaţia dsale făcută netam-nesam, fără legătură cu subiectul discutat, îi ratează până şi doza minimă de machiavelism inerentă exercitării funcţiei de ministru de externe. Fiindcă ministrul de externe este obligat să stăpânească bine istoria ţării pe care o reprezintă pe plan internaţional, iar pe de altă parte nici pe plan intern nu are voie să comită gafe grosolane. Ei bine, afirmaţia dlui Pleşu, ministrul nostru de externe, reprezintă tipic ceea ce se numeşte **minciună**. De aceasta îşi dau acum seama şi copiii. De la părinţii lor sau din auzite ori citite. Ministrul nostru de externe nu are voie să nu ştie data cedării impuse a Ardealului şi nici nu-l va crede nimeni că nu o ştie, chiar dacă la acea dată era copil sau poate nici nu se născuse. Deci dl ministru de externe a minţit în mod voit şi conştient. Nu spontan, ci deliberat. Are voie să o facă? În principiu, e o problemă de conştiinţă a dsale. Ca ministru însă, este supus opiniei publice interne şi internaţionale şi se pune problema responsabilităţii şi mai ales a credibilităţii personale. La fel, considerăm că era o chestiune de deontologie profesională obligatorie pentru dnii Dumitru Tinu şi C.T. Popescu să-l corecteze pe loc pe dl ministru Pleşu asupra neadevărului proferat de dsa. Nici unor directori, nu de ziar, ci de opinie, cum se pretind domniile lor, nu le este permis să nu cunoască şi să nu declare datele faste sau nefaste din istoria naţională. Menajamentele faţă de o mărime a zilei, în asemenea situaţii, prejudiciază serios încrederea în însăşi funcţia informativă a oamenilor de presă. Nu-i doresc, dar mai ales azi dl Pleşu poate fi în orice moment schimbat, pe când un ziar rezistă acestor fluctuaţii şi cei ce-l conduc nu au voie să-i şifonească prestigiul nici prin negarea, nici prin ocultarea adevărului.

Este bine deci să reamintim atât dlui ministru de externe cât şi dlor ziarişti de profesie – şi buni profesionişti în general – că data semnării dictatului de la Viena este 30 august 1940, că la acea dată Mişcarea Legionară era încă sub urmărirea Siguranţei Statului, că Horia Sima, Comandantul ei, era căutat cu aviditate de regele călău Carol al II-lea, iar el organiza clandestin 3 septembrie 1940, cu ridicarea ţării împotriva politicii laşe şi trădătoare a Regelui, că legionarii au ieşit la suprafaţă de-abia după reuşita acţiunii Comandantului şi plecarea Regelui, adică la 6 septembrie 1940 şi că, prin urmare, pe actul de cedare a Ardealului şi pe nici un act al vreuneia din cedările laşe ale Regelui şi politicienilor din 1940 nu se găseşte vreo semnătură legionară. Să nu ştie dl Pleşu, ministrul nostru de externe, lucrul acesta? Să-l creadă cine o vrea. Legionarii ştiu că dl Pleşu a minţit în acea emisiune în faţa istoriei şi a ţării întregi. Şi aceasta o ştie la fel de bine orice om de bună credinţă din această ţară.

Se pune însă, în mod firesc, întrebarea: ce are dl Andrei Pleşu cu Mişcarea Legionară? Cu ce s-a simţit lezat de ea, ce nu-i place la ea? Să fie oare un destin al Legiunii acela de a-şi ridica ministerul de externe împotrivă în toate perioadele? În fruntea acestui minister, cu mici excepţii, chiar şi sub comunişti au fost nişte personalităţi mai ieşite din tiparul comun. Şi totuşi... Să ne gândim doar la Nicolae Titulescu, cât i-a urât pe legionari şi cât rău le-a făcut. L-a luat dl Pleşu de model şi vrea să-l răzbune? Ar fi o încercare sortită eşecului, fiindcă Legiunea este de la începuturile ei plasată pe linia perenă a românismului, o linie ce, peste orice obstacole şi

sacrificii, nu cunoaşte decât ascendenţa. Poate că într-adevăr, bogăţiile României şi spiritualitatea specific românească au fost mereu în atenţia străinilor, cotropitori sub diferite forme. Bogăţiile pentru a fi furate şi spiritualitatea pentru a-i slăbi românului rezistenţa în faţa acestor tendinţe. Să-l fi cucerit atât de repede pe dl Pleşu aceste forţe străine, cum l-au cucerit pe Titulescu mişcările sovietice de învăluire? Ar fi prea trist şi ruşinos pentru etnia dsale. Preferăm să căutăm explicaţia în altă parte. Şi cum ne aflăm aşa, ca din senin, în faţa atacurilor, nedrepte înainte de toate, ale dlui Pleşu, cu toată figura de bonom a dsale, iar pe de altă parte ştim prea puţine, aproape nimic, despre persoana dsale (afară de faptul că nu este la primul atac de acest fel, domnia sa încercând – nu cu aşa de multă vreme în urmă – să-l admonesteze pe dl Ion Coja că ar părtini pe legionari neasociindu-se la calomnierea lor), ne mărginim la ceea ce se cunoaşte în general în ţară despre domnia sa din propriile dumisale manifestări publice.

Ştim astfel, din însăşi recunoaşterea dsale în scris, că dl Pleşu a fost unul din principalii discipoli ai şcolii filosofice de la Păltiniş a lui Constantin Noica. Mai ştim că Noica a fost legionar (ne-o confirmă şi dna Marta Petreu) şi ca atare supus tuturor presiunilor securisto-comuniste ale PCR-ului. Ce caracter ucigaş au avut aceste presiuni asupra întregii ţări nu mai trebuie şi nu este cazul să mai spunem aici. La Păltiniş desigur că Noica nu a făcut neapărat legionarism cu elevii săi, deşi poala brazilor de acolo ar fi putut de multe ori să-i abată pe toţi, magistru şi ucenici, spre aceasta. Pe de altă parte însă, Noica avea şi momente în care – mai mult sau mai puţin magistral – îi mai şi admonesta pe convivii săi spirituali hrăniţi de el din propriu-i spirit. Se cunosc momente când îi mustra – poate chiar şi direct pe dl Pleşu –, bătându-şi cu degetul propria-i faţă, ca să nu o bată pe a lor, adresându-le câte un epitet *ad personam* ca: tractoristule! Nu prea ştiu ce însemna aceasta, poate că maestrul voia să spună că tractoriştii făceau mult zgomot pe ogor şi treabă puţină şi slabă, poate... dar câte nu se pot.

Ştim doar că din contactul cu Noica în dl Andrei Pleşu a încolţit şi s-a realizat cea mai de seamă lucrare a dsale şi cea mai cunoscută în acelaşi timp, "Minima moralia" (Editura "Cartea românească", 1988), care înseamnă, după propria-i mărturisire din dedicaţie, şi recunoaşterea dependenţei de Noica în formarea sa, dar şi ruperea de el, fără să ne spună în ce constau nici una, nici alta. Dedicaţia sună astfel: "Lui Constantin Noica. Dacă nu l-aş fi cunoscut, n-aş fi putut scrie această carte. Dacă l-aş fi ascultat, nu aş fi scris-o." Deci e clar. Dl Pleşu a învăţat de la Noica, dar s-a despărţit de el. Ce păcat că Noica, acest Socrate al secolului nostru, nu a avut asupra elevilor săi puterea de influenţă a lui Socrate asupra peripateticienilor. Când te gândeşti că Platon, deşi Platon, pune până în ziua de azi gândurile lui în gura lui Socrate, în semn de perenă recunoaştere a lui Socrate!

A rămas însă opera, pe care dl Pleşu, de la apariţia ei şi până azi, nu ştim nici să o fi completat, nici să o fi retractat. Deci ne ajută, fiind vorba de schiţarea minimală a unei etici, să cunoaştem omul, adică autorul.

Ce e de recunoscut din capul locului în lucrarea de căpetenie a dlui Pleşu este cursivitatea stilului. Deci un merit formal deloc de neglijat, dând lucrării forţă de convingere. Eşti atras de fluenţa aproape fermecătoare a frazei fără să simţi nevoia imperioasă de a te opri şi stărui asupra conţinutului. Calitate remarcabilă, desigur, pe care o aveau şi sofiştii în agora, putând să demonstreze orice, ca şi marii avocaţi sau politicieni abili din zilele noastre, abilitatea constând în a induce prin fraze atractive ideile ce le vor ei, dar mai ales opţiunile lor în mintea ascultătorilor.

Plină de observaţii interesante şi atractive asupra unor personaje literare, în special asupra celor shakespeariene, care pot să constituie – şi constituie de fapt – nişte modele etice pozitive sau negative, dar numai pe ele nu se poate constitui un sistem etic, fiind desigur mai eficiente faptele de viaţă şi personajele istorice pozitive sau negative, cartea dlui Pleşu în loc să edifice (este doar o încercare de etică) măreşte nedumeririle şi sporeşte întrebările în cugetul celor ce caută o autoclădire spirituală. Este desigur dreptul filosofului să-şi aleagă perspectiva; te întrebi însă, fireşte, şi asupra adevărului, şi asupra utilităţii cărţii. Frământările personale au o semnificaţie şi au un rost în dezlegarea teoretică a problemelor, dar dătătoare de ton este soluţia morală pozitivă, adică, fiind vorba de etică, stabilirea normei etice şi [illegible]narea, deci aplicarea ei.

Obiectivul acestor rânduri nu este dezbaterea, cu tot ce comportă ea, a cărţii dlui Pleşu, deşi ar fi tentantă şi poate şi de folos. Noi căutăm o explicaţie a atacurilor dlui Pleşu, premeditate, asupra Mişcării Legionare. O căutăm în gândirea dsale etică, pe care o opune eticii legionare. Luând cartea de gândire etică a dlui Pleşu, intitulată foarte frumos şi modest "Minima moralia", constatăm din ea unele aspecte care ne-ar putea răspunde la întrebare. Din păcate, nu sunt cele care l-ar putea avantaja pe autor. Lipseşte, cum am mai spus, motivarea despărţirii dsale de Noica. Spune clar că nu l-a ascultat, dar nu spune de ce. Noica în nici un caz, chiar dacă nu i-a făcut apologia Mişcării Legionare în vremea în care dl Pleşu i-a fost ucenic în ale filosofiei, nici nu a atacat-o. Deci, aceasta a învăţat-o din altă parte, de la alţii, şi şi-a însuşit-o probabil din raţiuni utilitare de moment care se prelungesc. Este mai comod să ataci pe legionari şi legionarismul decât să te ataşezi, de pildă, lumii lor de gândire, fiindcă ei au duşmani puternici. Antilegionarismul mai este şi rentabil. Legionarismul îi cere omului renunţări, îi inculcă mai întâi ideea de sacrificiu pentru semenul şi pentru neamul său. Antilegionarismul îi remunerează pe cei ce-i atacă pe legionari. Există nume şi adrese precise.

Cartea dlui Andrei Pleşu promovează apoi ideea pernicioasă a neutralităţii virtuţilor, dându-le un loc imobil şi inactiv între extremele lor. Ba chiar admite o patologie a virtuţii. Aici este deja atribuţia eticienilor să îi dea replica cuvenită. Ea se află de altfel în toată practica de zi cu zi a vieţii, în primul rând în morala creştină, care dovedeşte din plin caracterul şi forţa pozitivă, deci constructivă, a virtuţii. Şi în orice caz, marile catastrofe ale istoriei şi existenţei umane nu au provenit din excesul de virtute, ci din lipsa sau negarea virtuţii. Dacă dl Pleşu nu le cunoaşte (ceea ce îmi vine greu să cred), îi putem şi noi indica, dacă acceptă, bineînţeles, o aproape nemărginită mulţime de titluri ale unor mari celebrităţi umane care atestă pozitivismul, nu neutralitatea virtuţilor. Poate că ar ajunge să nu-i mai reproşeze lui Aristotel că în "Etica nicomahică" doar "are intuiţia unei eventuale neutralităţi a virtuţii, dar refuză să şi-o asume" ("Minima moralia", p. 67). Şi, deşi Aristotel afirmă că "nu există virtuţi prin ipoteză", dl Pleşu socoteşte "dimpotrivă, că toate virtuţile sunt virtuţi **numai** prin ipoteză, virtuţi posibile, actualizabile ca atare numai printr-un act moral particular". Domnule, mare moftangiu şi Aristotel ăsta, ca şi atâţia susţinători şi trăitori ai forţei virtuţilor! Trăiască stâlpul meu inebranlabil, Jacques Derrida!

Dar poate că această încercare de ironizare nu îşi are rostul, pentru că înainte de încheierea cărţii sale dl Andrei Pleşu face un excelent portret al ipocritului, pe care probabil că nu are încă puterea să şi-l recunoască şi afirme ca un autoportret. Are în schimb o încheiere minunată a cărţii, pe care, cu riscul de a ne extinde prea mult, trebuie să o reproducem aici:

> "Mai există un motiv pentru care am preferat să ne definim încercarea în termenii unei morale «minime». «Minimă», pentru că nu e morala unui edificat. Nu vorbim despre drum, din unghiul punctului de sosire. Vorbim **din mers**, însoţit de oboseală, de incertitudinea, dar şi de tenacitatea mersului. Iar dacă se va spune că nimeni nu are dreptul să vorbească despre ceea ce nu posedă încă, vom răspunde că, în târziul acestui veac, simpla **orientare către** e mai indicată decât oprirea pe loc în aşteptarea unui adevăr îndubitabil, care să îngăduie un traseu liniar, fără riscuri. Prin rândurile de faţă înţelegem să aşteptăm **în mişcare**, să proclamăm, prin însăşi agitaţia noastră, că aşteptăm ceva. La o adică, ne putem retrage sub autoritatea unor «moralişti» notorii. Iată ce spunea Tertulian, la începutul secolului III, într-un mic tratat despre răbdare: **«Astfel, după cum aduce mângâiere discuţia despre un lucru de care nu ne putem bucura – asemenea bolnavilor care, fiindcă le lipseşte sănătatea, vorbesc mereu despre binefacerile ei –, la fel eu, prea nefericitul, întotdeauna bolnav de patima nerăbdării, în mod necesar suspin, chem şi mă rog pentru sănătatea răbdării pe care nu o posed.»** «Minima moralia» e o suspinare, o chemare şi o rugare pentru sănătatea morală, care-i lipseşte încă autorului."

Ei bine, stimate domnule Pleşu, gânditor interiorizat şi actual ministru de externe al României, legionarii au o etică bine precizată. Este morala creştină pe care şi-au însuşit-o şi o aplică, desigur în măsura în care îi ajută puterile lor fizice şi mai ales sufleteşti. Au însă tăria de a-şi recunoaşte abaterile de la ea şi de a-şi asuma răspunderea faptelor lor. Ei cred în forţa formativă a virtuţilor şi nu fac uz de factori destabilizatori ai virtuţilor câştigate, cum este minciuna de exemplu, şi nici nu suportă fără replică, atunci când pot să o dea, să li se atribuie prin minciună neadevăruri cu privire la crezul şi faptele lor. Afirmaţia dvs că regimul legionar a cedat Ardealul nu are în ea **nimic** adevărat şi pe nici un act de cedare de teritoriu din 1940 nu se găseşte vreo semnătură legionară. Aţi face bine, cel puţin până îndepliniţi actualul rol politic, să vă pătrundeţi de acest adevăr.

În rest, să vă ajute Dumnezeu să vi se împlinească chemarea şi rugarea pentru care suspinaţi în încheierea cărţii dumnevoastră.

Sebastian MOCANU

REVISTA PRESEI STRĂINE

Revelaţiile planurilor secrete britanice – când se planifica al treilea război mondial

Potrivit ziarului "Daily Telegraph", 47 de divizii britanice şi americane, sprijinite de circa 10 divizii germane reînarmate, trebuiau să atace Uniunea Sovietică. Imediat după capitularea Germaniei, Churchill a solicitat strategilor săi să elaboreze un nou plan militar, constând în invadarea Uniunii Sovietice, cu numele de cod "Operaţiunea de negândit". Potrivit aceloraşi surse, acest plan a ajuns pe biroul primului ministru britanic la 22 mai 1945 – la două săptămâni după semnarea armistiţiului. Potrivit acestui document de douăzeci şi nouă de pagini, atacul surpriză urma să aibă loc la data de 1 iulie 1945, zona de operaţii urmând să fie desfăşurată între Dresda şi Baltica. Se considera că în Franţa, Belgia şi Olanda vor surveni operaţiuni de sabotaj de mare anvergură: Cauzele pentru care acest plan strategic n-a mai avut loc, transformându-se într-un război rece, nu ne sunt arătate.

("Le Figaro", 2 octombrie 1998)

§§§

Poporul rus este prea fatalist pentru a se revolta?

Este întrebarea la care au încercat să răspundă câţiva analişti politici convocaţi de redacţia ziarului "Izvestia". Iată câteva din părerile exprimate: "Poporul rus face dovada unei lipse totale de cultură civică şi de o completă imaturitate politică... el este incapabil de a-şi statornici o alegere responsabilă." (B. Grusin, preşedintele Biroului de Studii al Opiniei Publice); "Nostalgia trecutului va mai spori – dar aceasta nu va determina renaşterea economiei planificate, căci pentru aceasta ar trebui reclădit sistemul totalitar sovietic în integralitatea sa de la A la Z, ceea ce de acum înainte este imposibil." (I. Levada, directorul Centrului de Studii al Opiniei VTSIOM); "Nu va fi nici explozie socială, nici revoluţie, deoarece societatea este prea eterogenă şi interesele diferitelor pături sociale prea diferite, iar societatea aceasta, la urma urmei, niciodată nu a fost prea răsfăţată pe plan material. Astăzi, când criza s-a instalat bine, se remarcă o reducere a nevoilor. Oamenii au reluat obiceiul de a trăi în sărăcie..." (N. Betaneli, directorul Institutului de Sociologie al Parlamentarismului).

Această dezbatere, din care am redat doar câteva opinii – celelalte fiind apropiate –, a fost prezentată în săptămânalul "Courrier International" nr. 413, din 1-7 octombrie 1998.

§§§

Eşecul partidului comunist în frunte cu şeful său, G. Ziuganov

Eşecul îndemnului la revoltă pentru a obţine demisia lui Elţîn – prin participarea sub aşteptări a populaţiei (câteva sute de mii, faţă de cele 40 de milioane preconizate) la adunările populare din 7 octombrie – pare să confirme ideea de mai sus, respectiv fatalismul rus sau "pasivitatea legendară" a poporului rus, aşa cum o numeşte cotidianul "Le Figaro" din 8 octombrie, care dedică mai multe comentarii acestui eveniment. Din editorialul ziarului, semnat de Charles Lambroschini, reţinem: "Nu există mari greve decât în ţările democratice (aprecierea se aplică la fel de bine atât României, cât şi celorlalte ţări ex-comuniste - n.n.). În ciuda apelurilor înflăcărate şi incitatoare ale partidului comunist, cetăţenii ruşi au preferat să rămână la casele lor – zece ani de libertate nu au fost suficienţi să se uite secolele de şerbie ca şi cei şaptezeci de ani de dictatură marxistă. În Occident, oamenii ştiu că un guvern ales nu poate să rămână indiferent la manifestaţiile de masă. Ruşii sunt convinşi de contrariul. Indiferent de cine guvernează ţara – fie Ţarul, fie comisarii sau-astăzi «baronii îmbogăţiţi prin hoţie» – toţi aceştia rămân surzi la cererile poporului. Atunci la ce bun să manifestezi pe stradă? ... Ruşii nu mai cred în nimic... Ei identifică economia de piaţă cu legea junglei, căci ei nu au cunoscut decât versiunea sălbatică a capitalismului."

("Le Figaro", 8 octombrie 1998)

§§§

Situaţia din armata rusă – aşa cum este constatată de jurnaliştii occidentali

Starea armatei ruse a atins ultimul stadiu al descompunerii, subtitrează articolul său ziaristul Laure Mandeville. "Faţă de 5,6 miliarde ruble pe care armata trebuia să le primească pentru cheltuieli alimentare pe anul 1998, i-au fost vărsate numai 1,7 miliarde (29,7%)." Ziarul "Komsomolskaia Pravda" relatează că la garnizoana Kubinka (aflată la 70 km. de capitală) nu s-a livrat pâine de două săptămâni. Pentru a supravieţui, soldaţii vând articole din echipamentul lor în gară sau vând benzina, turnând-o în rezervoarele autovehiculelor particulare. Alţi soldaţi, în alte zone, se pun la dispoziţia colhozurilor pentru a recolta cartofi. Târgul este simplu: recoltarea cartofilor în schimbul câtorva saci de cartofi sau câtorva litri de lapte... Dezertările au devenit un fenomen de masă... Chemarea sub drapel a noilor recruţi (circa 148.000), prevăzută până în luna decembrie, este incertă. Ziarul oficial al Ministerului Apărării, "Steaua roşie", atrage atenţia că "armata va pierde curând orice capacitate de a îndeplini rolul său de garant al securităţii exterioare a statului. Trupele se află la câteva luni, poate chiar săptămâni, de prăbuşirea totală..."

("Le Figaro", 6 octombrie 1998)

§§§

Bătălia pentru petrolul şi gazele din Marea Caspică schimbă raportul relaţiilor dintre Rusia şi Iran şi strategia occidentală

Iranul consideră că acordul dintre Rusia şi Kazahstan privind noua împărţire a subsolului caspic nu este legitim şi nu va fi respectat. Faptul va avea drept consecinţă modificarea relaţiilor irano-ruse – primii bucurându-se până în prezent de sprijinul pe care îl acorda Rusia Iranului –, în special în ceea ce priveşte relaţiile dintre Teheran şi Statele Unite. Interesele economice pentru Iran sunt prea importante pentru ca acest trecut să nu poată fi dat uitării repede. De altfel, poziţia comună a Rusiei şi Kazahstanului contra Iranului, Azerbaidjanului şi Turkmenistanului va schimba fundamental strategia geopolitică din această regiune, dotată cu o bogăţie a subsolului deosebit de importantă. O demonstrează iniţiativele marilor companii occidentale în Azerbaidjan şi acordurile dintre Turkmenistan şi Iran legate de exploatările petrolifere din zonă. În reglementarea echitabilă a împărţirii bogăţiilor din subsolul caspic se ridică o problemă de fond: Ce este Marea Caspică? Este un lac sau o mare? De răspunsul dat la această întrebare depinde delimitarea apelor teritoriale ale ţărilor riverane. Dacă apa caspică este un lac, el este divizat în cinci sectoare, ale căror limite sunt fixate urmând regula echidistanţei faţă de coastele respective şi fiecare stat exploatează resursele din sectorul ce-i aparţine. Dacă apa caspică este o mare, fiecare stat exploatează doar resursele din interiorul apelor sale teritoriale – regula cea mai răspândită fiind aceea a 12 mile marine.

("Courrier International" nr. 413, 1-7 octombrie 1998)

§§§

Spre o înţelegere israelo-palestiniană?

"Progrese substanţiale" anunţa Madleine Albright după întâlnirea maraton dintre Netanyahu şi Arafat, desfăşurată în prezenţa sa ("Le Monde", 9 octombrie). Strângerile de mâini cu zâmbete largi şi momente îndelung fotofilmate şi televizate dintre cei doi bărbaţi de stat, la care se adăugau mâinile suprapuse ale doamnei Madleine Albright, păreau semne sigure ale începutului unui proces real de dezamorsare a încordării dintre cele două state. Dar nici 48 de ore nu trecuseră şi noul ministru de externe israelian, Sharon – numit imediat după această întâlnire –, declara că el nu va da niciodată mâna cu Arafat. Semne de rău augur, sau politică machiavelică? Răspunsul l-am avut cu prilejul întâlnirii din Statele Unite, de la Wye Plantation, întâlnire care a durat peste o săptămână. Preşedintele Clinton şi Madleine Albright au depus eforturi deosebite pentru a evita un eşec, născându-se până la urmă, cu forcepsul, un acord fragil.

("Le Monde", 23 octombrie 1998)

§§§

Pe când despăgubiri victimelor celui de al doilea război mondial şi ale comunismului?

După ce înşiră statele şi organismele bancare care continuă să acorde periodic despăgubiri ca urmare a cererilor formulate de Consiliul Evreiesc Mondial – pe baza a noi şi noi documente care sunt dezvăluite –, relatarea care cuprinde această ştire încheie: "Milioane de cetăţeni neevrei au fost deportaţi, omorâţi, ruinaţi, în perioada celui de-al doilea război mondial (inclusiv în anii comunismului). De aceştia nu se interesează nimeni. Nici un fel de despăgubiri nu le-au fost acordate."

("Centre Européen d'Information" nr. 8/1998)

§§§

Israelul a realizat metoda ştiinţifică de identificare a raselor?

Să fie aceasta o ironie a istoriei, ca tocmai Israelul, stat al cărui popor a suferit consecinţele rasismului nazist, să aplice această descoperire? Informaţia care conduce la întrebările de mai sus este dată de Nice Matin. O redăm: "Pentru a stabili calitatea de evreu ("judeité") a imigranţilor veniţi din ex-URSS, autorităţile de la Tel Aviv procedează de acum înainte la efectuarea testelor ADN. Nu mai este suficient de a arăta că ai avut unul din părinţi sau bunicii evrei pentru a dobândi naţionalitatea israeliană."

("Centre Européen d'Information" nr. 8/1998)

§§§

Cazul Pinochet

Arestarea lui Pinochet în Anglia – aflat într-o clinică pentru un tratament medical – a creat un val de tulburări în Anglia, Spania (autoarea acuzării, cererii de arestare şi extrădare) şi Chile, opinia publică şi mass-media împărţindu-se în "pro" şi "contra". În Anglia, oamenii politici de stânga (Ann Clwyd) cer ca justiţia britanică să judece pe "unul din cei mai perverşi dictatori dintre cei care se află în viaţă". Cei de dreapta (Alan Clark) văd în arestarea lui Pinochet "comiterea unui act monstruos". Privind reacţiile în ansamblul lor, vom constata, ca în nenumărate alte împrejurări, că Occidentul în general şi socialiştii în special reacţionează cu virulenţă când este vorba de un dictator anticomunist şi primesc cu braţele deschise pe dictatorii comunişti – vezi vizita lui Fidel Castro în Franţa – sau, şi mai grav, ignoră crimele comuniste şi pe autorii acestora (n.n.).

("Le Figaro", 22 octombrie 1998)

T.B.

EUROPA ŞI ŢIGANII DIN ROMÂNIA*

Cotidianul francez "Le Figaro" a publicat în cinci numere consecutive (4-11 august 1998) reportaje privind situaţia demografică şi socială a ţiganilor din Europa – oprindu-se în special asupra stării acestei minorităţi în România, Ungaria, Slovacia, Cehia şi Franţa. Nişte trăsături comune se desprind din toate aceste reportaje: caracterul distinct al modului de viaţă în raport cu populaţia autohtonă şi cu celelalte minorităţi, menţinerea dorinţei pentru o viaţă nomadă la o parte a minorităţii (inclusiv aceea din Franţa), înapoierea culturală a celei mai mari părţi a acestei minorităţi, precum şi greutăţile pe care le întâmpină autorităţile în legătură cu încercările de a-i şcolariza – aspect consemnat şi de ancheta jurnalistică efectuată în Franţa).

Ne vom opri la primul reportaj dedicat României, în care nota relaţiilor antagoniste dintre minoritatea ţiganilor şi populaţia autohtonă este apreciată drept rasistă, cu sublinierea că este practicată în aproape întreaga Românie. Acest aspect, de altfel cunoscut, face parte din criticile pe care unele organisme occidentale le adresează României.

Faptul care şochează însă este numărul deosebit de mare de ţigani pe care jurnalistul francez îl consemnează – respectiv 2,1 milioane. Trimisul ziarului "Le Figaro" arată că acest număr este de patru-cinci ori mai mare decât cifra cunoscută în România (500.000). Se cunoaşte că recensământul se efectuează pe baza declaraţiilor făcute de cel recensat. Este de presupus ca un număr de ţigani să se fi declarat la recensământ români. Oricum, cifra de 2,1 milioane pare exagerată. Pe de altă parte, necunoaşterea cifrei reale nu face decât să îngreuneze rezolvarea problemei minorităţii ţiganilor. În Anuarul statistic al României din 1937-1938 se dau datele statistice ale recensământului de la 29 decembrie 1930 (şi acesta întocmit pe baza declaraţiei recensatului). Numărul ţiganilor era de 101.015, faţă de o populaţie totală a României de 18 milioane.

Luând în considerare cele două cifre oficiale – stabilite pe baza aceloraşi criterii (criticabile) – rezultă că numărul minorităţii ţiganilor a sporit în cei circa şaizeci de ani de cinci ori. Dacă în 1930 ea reprezenta 0,56% din totalul populaţiei, acum proporţia ei este de 2,2% din total. Informaţia dată de ziarul "Le Figaro", de 2,1 milioane – obţinută la noi, în România – se impune a fi clarificată, dat fiind că în această situaţie proporţia ţiganilor ar reprezenta 9,18% din totalul populaţiei şi 28% (peste un sfert) din totalul minorităţii ţiganilor din Europa (7,7 milioane).

De menţionat că o proporţie a minorităţii ţiganilor ce depăşeşte 5% din totalul populaţiei se mai află în Bulgaria, Ungaria, Slovacia şi Macedonia. Ţările europene în care proporţia ţiganilor este de 1-5% sunt: Iugoslavia, Grecia, Albania, Spania şi Cehia. Între 0,5-1%: Turcia, Moldova, Croaţia, Franţa, Irlanda. Sub 0,5%: Rusia, Ucraina, Bielorusia, Polonia, Bosnia, Italia, Elveţia, Portugalia, Belgia, Germania, Olanda, Anglia, Danemarca, Suedia, Finlanda, Ţările Baltice, Norvegia şi Slovenia.

Revenind la situaţia minorităţii ţiganilor din România, cunoaşterea numărului real se impune în mod imperios. De aici pornesc toate măsurile pe plan naţional şi internaţional (referindu-ne la eventuale ajutoare) privind şcolarizarea, educarea, pregătirea profesională etc., măsuri pe care statul român va trebui să le ia în rezolvarea problemei ţiganilor.

Toma BOLOHOVEANU

*În legătură cu un reportaj amplu din cotidianul "Le Figaro"

In memoriam
Nistor Chioreanu

La 27 octombrie 1998 a închis ochii către această lume şi Nistor Chioreanu, pentru ca la 29 octombrie, la Alba Iulia, să se lase peste corpul lui slăbit până la ematiere de povara anilor, a luptelor, zbaterilor şi zbuciumului inerente humei omeneşti, cea a lui poate destinată unor încercări aparte, învelişul pământesc al mormântului – punte de trecere în veşnicie.

Cuvine-se acum, în ceasul despărţirii şi până la reîntâlnirea, poate nu prea îndepărtată pentru unii, în lumea umbrelor izvorâtoare de lumină, să însemnăm câte ceva pentru memoria istoriei revelatoare de adevăr din ceea ce a realizat şi ne-a lăsat vrednic de rememorare din lupta lui cu efemerul vieţii.

Născut în 1907 într-o familie de ţărani harnici şi truditori în acelaşi timp în tradiţia noastră cu adevărat creştină şi românească din Măgina Aiudului, Nistor Chioreanu, prin calităţile sale înnăscute, face faţă excepţională tuturor treptelor de învăţământ, până la încununarea cu laurii celui mai înalt titlu academic râvnit de orice tânăr, doctoratul (*magna cum laudae)* în ştiinţe juridice, obţinut într-un moment deschis celor mai promiţătoare realizări profesionale şi posibilităţilor unei ascensiuni sigure şi rapide în viaţa politică şi socială a vremii de atunci.

Intens solicitat să intre în oportunismul hulpav al partidelor politice, tânărul avocat din baroul Sibiu preferă riscul asumat al crezului legionar, prigonit din primul moment al apariţiei sale publice de către politicianismul aservit unor interese antinaţionale, aservire devenită şi la ele tradiţie până în ziua de azi.

Numit de Căpitan şef organizator al Frăţiilor de Cruce pe Ardeal, prigoana carlisto-politicianistă 1938-1940 şi-o petrece într-o activitate clandestină cu o perpetuă iminenţă de arestare, ceea ce însemna în fapt posibilitatea de a fi asasinat în orice moment. După uciderea Căpitanului şi a celor treisprezece cu el într-un mod ritualic unic în istoria crimelor politice din lumea întreagă, ce ar mai fi însemnat pentru aceiaşi călăi viaţa a încă un om?

În 1940, în timpul statului naţional-legionar, îndeplineşte funcţia de şef al organizaţiei legionare din Ardealul rămas României în urma aplicării dictatului de la Viena. Munca asiduă depusă atunci şi greutăţile întâmpinate se găsesc consemnate istoric, atât publicistic în presa vremii, cât şi în actele oficiale ale guvernării.

Intervine trădarea antonesciano-germană, concretizată în lovitura de stat din zilele negre 21-24 ianuarie 1941, când, din nou, atribuindu-i Legiunii toate mârşăviile lor, duşmanii ei vărsau sânge legionar pe străzile Capitalei şi în tot ce mai rămăsese din ţara ciuntită de ei printr-o conducere inconştientă şi iresponsabilă.

Ca "oaspete al Marelui Reich", Nistor Chioreanu cunoaşte şi el, ca şi toţi legionarii refugiaţi acolo (unde ar fi putut pleca în altă parte?), rigorile cvasi-detenţiei de la Rostock, adică ale unui regim de domiciliu obligatoriu, cu muncă în industria de război, remunerată ca pentru... Ausländer-i şi cu verificarea aproape zilnică a prezenţei la domiciliul din barăci. Aici i se acordă şi lui atenţia Siguranţei lui Eugen Cristescu de a figura pe lista legionarilor de seamă, pe care agenţii statului antonescian urma să-i asasineze sub masca unei revolte a grupului împotriva conducerii legionare, care a comis "crima" de a nu se supune dorinţei generalului de a prelua comanda Legiunii.

Când conflictul cu gazda s-a acutizat din cauza ingerinţelor acesteia în conducerea şi organizarea Mişcării, Comandantul Legiunii, Horia Sima, a evadat pur şi simplu de la nemţi, plecând în Italia. Natural, nemţii dictau la ora aceea şi în Italia şi l-au adus înapoi. Urmarea acestui act de independenţă a fost internarea legionarilor în vestitele lagăre de concentrare Buchenwald, Dachau şi Sachsenhausen, unde se puteau exersa mai bine presiuni fizice şi morale asupra lor. La Buchenwald şi-a dat Nistor Chioreanu adevărata-i măsură, când, după ce-i înconjurase cu mitraliere, într-o seară, colonelul Pister (un fel de Ciolpan de la noi) le-a cerut legionarilor să se desolidarizeze de Horia Sima, deoarece Führer-ul a spus că Horia Sima nu mai este Comandantul Mişcării Legionare, afirmaţie la care Nistor Chioreanu a răspuns demn că aceasta nu-i interesează pe legionari, deoarece nu Führer-ul l-a făcut pe Horia Sima Comandantul Legiunii. Nici până azi nu se ştie ce l-a împiedicat pe Pister să comită încă un masacru în masă la primirea acestui răspuns.

După capitularea totală a României, la 23 august 1944, Nistor Chioreanu a venit imediat în ţară, secondându-l pe Nicolae Petraşcu, Secretarul General al Mişcării Legionare, în acţiunea de reorganizare a Mişcării şi de organizare a rezistenţei morale şi spirituale împotriva comunizării ţării.

Activitatea aceasta subversivă i-a atras, alături de Nicolae Petraşcu şi Eugen Teodorescu, implicarea în aşa-numitul de către comunişti "proces al marii trădări naţionale", în care, alături de mari industriaşi şi economişti şi alţi reprezentanţi ai societăţii româneşti, ei reprezentau rezistenţa morală legionară. Condamnaţi la muncă silnică pe viaţă sau la 25 de ani muncă silnică, cei trei au fost permanent supuşi, până în 1964, la ieşirea din închisoare, celor mai inimaginabile presiuni fizice şi morale, cărora a trebuit să le facă faţă.

În aşa-numita libertate, încadrat în muncă pe linie profesională, Nistor Chioreanu s-a distins şi impus printr-o ţinută de o corectitudine morală absolută, atât în munca propriu-zisă, cât şi în raporturile cu colegii de lucru şi cu întreaga societate în care se mişca, fără să facă vreun act de compromis sau compromitere.

Ca pensionar, s-a bucurat de dragostea şi stima camarazilor săi. După evenimentele din decembrie 1989, deşi cu sănătatea puternic zdruncinată, a căutat mereu să-şi aducă obolul la refacerea rândurilor şi la reconstruireą morală a neamului acesta atât de încercat, dar şi de răvăşit spiritual. Orice discuţie cu cei de o spiritualitate cu el şi cu orice om în a cărui onestitate morală credea şi-o încheia aproape obsesiv: "Vreau să mor legionar." Formulă de testament spiritual pe care a lăsat-o şi în scris atunci când a simţit că nu mai poate acţiona pe teren, dar era mereu solicitat să o facă:

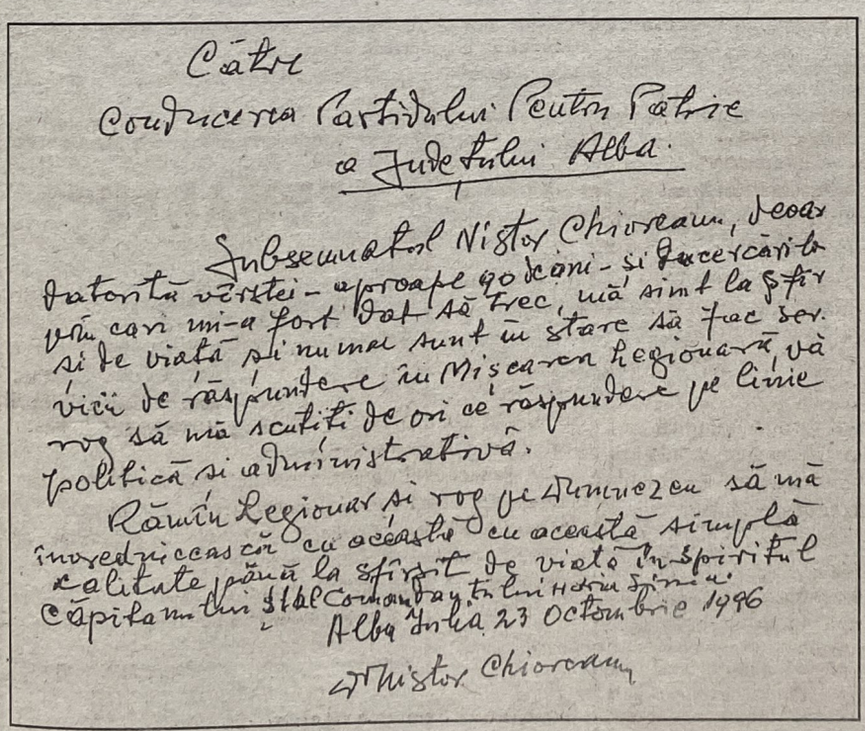

Către
Conducerea Partidului Pentru Patrie
a Judeţului Alba.

Subsemnatul Nistor Chioreanu, deoarece datorită vârstei – aproape 90 ani – şi încercărilor prin care mi-a fost dat să trec, mă simt la sfârşit de viaţă şi nu mai sunt în stare să fac servicii de răspundere în Mişcarea Legionară, vă rog să mă scutiţi de orice răspundere pe linie politică şi administrativă.

Rămân Legionar şi rog pe Dumnezeu să mă învrednicească cu această simplă calitate până la sfârşit de viaţă în spiritul Căpitanului şi al Comandantului Horia Sima.

Alba Iulia 23 Octombrie 1996

Nistor Chioreanu

Către

Conducerea Partidului Pentru Patrie a judeţului Alba

Subsemnatul, Nistor Chioreanu, deoarece datorită vârstei – aproape 90 de ani – şi încercărilor prin care mi-a fost dat să trec, mă simt la sfârşit de viaţă şi nu mai sunt în stare să fac servicii de răspundere în Mişcarea Legionară, vă rog să mă scutiţi de orice răspundere pe linie politică şi administrativă.

Rămân legionar şi rog pe Dumnezeu să mă învrednicească cu această simplă calitate până la sfârşit de viaţă, în spiritul Căpitanului şi al Comandantului Horia Sima.

Alba Iulia, 23 octombrie 1996

Dr. Nistor Chioreanu

La vârsta patriarhală de 91 de ani, fără câteva zile, şi-a dat obştescul sfârşit în credinţa pentru care a militat şi în care a trăit până la această vârstă.

Dumnezeu să-l ierte şi să-l odihnească împreună cu drepţii Săi.

Sebastian MOCANU

Cuvânt la înmormântarea părintelui
LIVIU BRÂNZAŞ

Îndurerată familie, întristată asistenţă, camarazi şi fraţi de suferinţă,

Aducându-i omagiul cuvenit camaradului şi fratelui nostru de credinţă şi de suferinţă, ne împlinim o datorie nu numai faţă de el şi faţă de cei atât de numeroşi participanţi la această tristă solemnitate, ci şi faţă de urmaşii lui şi ai noştri, de cei care ne vor continua lupta şi ideile în numele şi pentru care atâţia dintre noi au căzut jertfă. Aceştia şi noi am urmat drumul crucii spre ţinta cea mai înaltă: **Învierea**.

Liviu Brânzaş a pornit încă din fragedă tinereţe pe acest drum pe care, iată, îl încheie astăzi, după ce în viaţa pământească a străbătut atâtea cărări strâmte, multe întunecoase şi cu piedici, altele însă luminate de farul unor oameni deosebiţi, exemple strălucitoare, care şi pe Liviu l-au îndemnat, l-au ajutat să aleagă înalta cale de apostolat al sublimei credinţe creştine de preot al Bisericii lui Hristos.

Să-mi fie îngăduit să rememorez în puţine cuvinte cunoştinţa, legăturile şi prietenia ce ne-a legat încă din tinereţile noastre. Prin anii '50, deci în urmă cu aproape cincizeci de ani, în închisoarea din Aiud, într-una din cele 312 celule, destinate iniţial a fi pentru o singură persoană-deţinut ce trebuia să-şi execute la începutul detenţiei aşa-zisul "regim celular", în urma unei obişnuite mutări dintr-o celulă în alta, am fost introduşi într-una de la etajul doi, pe latura dinspre răsărit, cinci oameni, dintre care numai doi ne cunoşteam mai dinainte: eu cu macedo-românul Gula Caranica. Cel mai tânăr era elevul Liviu Brânzaş, de la Liceul "Samuil Vulcan" din Beiuş, ceilalţi doi fiind profesorul universitar Grigore Popa, poet, filosof şi ziarist, ardelean, şi un muncitor din Bucureşti.

Ca cel mai tânăr, cum era obiceiul între deţinuţi, s-a recomandat: Liviu Brânzaş. Ne-a dat relaţii despre satul şi ţinutul său natal – Bihor –, despre familia lui şi mai ales despre şcoala pe care a urmat-o, despre profesorii şi colegii lui. Cu un grup de elevi de la Liceul "Samuil Vulcan" a înfiinţat un mănunchi de prieteni în cadrul Frăţiilor de Cruce legionare, organizaţie de educaţie creştină şi naţională. Anticomunişti fiind, au fost urmăriţi de Securitate, au fost descoperiţi, arestaţi, anchetaţi, judecaţi şi condamnaţi la ani grei de închisoare. Liviu a primit 25 de ani muncă silnică. Astfel au început drumurile Gulagului românesc.

Am împărţit patul strâmt amândoi – a fost o perioadă când s-au introdus paturi în celule, renunţându-se la înghesuiala dinainte, când stăteam fără paturi şi câte şapte în celulă. Ne-am acomodat repede. Am profitat mult de prezenţa lui între noi şi de tot ce ne-a împărtăşit din viaţa şi cunoştinţele lui, mai ales profesorul Grigore Popa. Ne ţinea, zilnic, adevărate prelegeri universitare, mai ales despre filosofia existenţialistă, despre viaţa şi opera lui Sören Kierkegaard.

Acolo i-am relatat lui Liviu aspecte din viaţa unor cunoscuţi apropiaţi ai mei, despre avocaţii braşoveni, dr. Traian Trifan şi Traian Marian, despre Bădia Anghel Papacioc, Bădia Costică-Dumitrescu-Fachirul (amândoi monahi acum), şi mai cu seamă despre prietenii apropiaţi, Valeriu Gafencu, Gicu Jimboiu şi atâţia alţii. Pot afirma că şi de acolo, din acea celulă din Aiud, Liviu să-şi fi adăugat motive şi îndemnuri pentru studierea teologiei şi chiar pentru cariera ecleziastică, ceea ce se va putea confirma din amintirile-memoriile sale, de care familia şi noi, foştii lui camarazi, va trebui să ne îngrijim spre a fi publicate cât mai curând.

Cu Liviu Brânzaş, devenit preot, ne-am întâlnit şi înainte de 1989, iar după 1990 ne-am reluat relaţiile şi am pus chiar bazele unei colaborări. Astfel, în decembrie 1995, sub egida filialei Cluj a AFDPR am iniţiat ciclul de expuneri-conferinţe **Clujenii între ei – între noi, clujenii**, susţinând conferinţele:

- Pr. Liviu Brânzaş: **Un ortodox despre un greco-catolic** – despre *Episcopul Ioan Suciu (1907-1953), episcop martir*, fost administrator apostolic al Mitropoliei Blajului;
- Nicolae Trifoiu: **Un greco-catolic despre un ortodox** – despre *"Sfântul închisorilor din România". Scânteietoarea viaţă şi moarte de martor-martir a studentului Valeriu Gafencu (1921-1952).*

În toate ocaziile, Liviu Brânzaş, preot ortodox, şi-a mărturisit cultul lui deosebit pentru Sfânta Thereza de Léseaux şi a practicat un ecumenism eficient, care i-a adus, din partea unora dintre cei mai avizaţi, asemănarea (nu numai pentru statura lui fizică, ci pentru **statura morală** de dârz luptător al ideii creştine şi naţionale) cu **Leul** de la Siseşti, preotul unit **Vasile Lucaci**. Sugerez familiei, rudelor şi camarazilor, înfiinţarea la Liceul "Samuil Vulcan" din Beiuş a unei Fundaţii "Preot Liviu Brânzaş – fost elev al liceului".

Fie-i ţărâna uşoară şi amintirea nepieritoare.

Nicolae TRIFOIU

A plecat dintre noi
FLORIAN DUMITRESCU

S-a născut la 28 iulie 1924 în oraşul Brăila, unde a urmat cursurile primare şi liceul. Pe Florică (cum îi spuneam noi) l-am cunoscut în toamna anului 1943, când am fost admişi în anul I la Facultatea de Medicină din Iaşi. Tot de atunci am făcut parte din grupul legionar al Facultăţii. De atunci şi până când a părăsit această lume, ni s-au împletit destinele, atât profesional cât şi politic.

Încă de la început am simţit o simpatie deosebită pentru el, simpatie pe care a meritat-o din plin şi care m-a făcut să-l iubesc ca pe un frate de sânge. Dotat cu darul de a se face îndată iubit şi cu o inteligenţă ce depăşea cu mult media obişnuită, era unanim apreciat. De asemenea, vocea lui de tenor era deosebită. Fiind studenţi la Iaşi, împreună cu camarazii de la Politehnică am înjghebat un cor bisericesc şi dădeam răspunsurile la Sfânta Liturghie ce se oficia la Biserica Talpalari; Florică susţinea părţi de solo, care impresionau adânc pe cei prezenţi la slujbă. O altă amintire: în noaptea de Crăciun 1948, primul pe care îl petreceam în închisoare, eram în aceeaşi celulă la Jilava; el a cântat colindul Noël în limba franceză şi apoi traducerea în limba română. Toată partea de celular a secţiei I l-a ascultat cu emoţie. Pe atunci se mai putea cânta uneori în închisoare, căci teroarea nu se instalase încă. Avea un talent ieşit din comun în a imita pe cei cu care intra în contact. Îmi amintesc de timpul când ne satisfăceam stagiul militar în cadrul facultăţii, iar ofiţerii instructori îl chemau la popotă pentru a-i imita. O făcea cu mult talent, spre hazul tuturor.

Ne-am transferat la Facultatea de Medicină din Bucureşti, eu în anul 1946, el în anul 1947, continuându-ne activitatea anticomunistă în cadrul Centrului Studenţesc din Bucureşti. În anul 1948 am fost arestaţi la date diferite, cum diferită era şi activitatea pe care o desfăşuram. Datorită calităţilor lui deosebite, a fost promovat într-o funcţie importantă: ajutorul şefului pe ţară al Frăţiilor de Cruce, Constantin Oprişan. A trecut printr-o anchetă dură, fiind "onorat" cu atenţia şefului anchetelor de la MAI, colonelul Dulgheru (alias Dulgberger). A fost condamnat la douăzeci de ani muncă silnică. Pentru o scurtă perioadă ne-am aflat la închisoarea Piteşti, fără să stăm în aceeaşi celulă. La 29 decembrie 1949 eu am plecat la Penitenciarul Sanatoriu Târgu-Ocna; el a rămas să treacă prin iadul reeducării de la Piteşti. Fiind socotit un element periculos, s-a "bucurat" de o atenţie specială din partea lui Ţurcanu şi a acoliţilor lui, "atenţie" ce i-a zdruncinat sănătatea, şi în final i-a grăbit sfârşitul.

Când, în februarie 1953, am ajuns la Gherla, închisoarea de tristă faimă, am fost trimis să muncesc în fabrică. Aflând că am venit şi eu, încă din prima zi a făcut un gest simplu în aparenţă, dar care pentru mine a avut o adâncă semnificaţie şi m-a mişcat profund, încât nici astăzi nu l-am uitat. Mi-a dăruit o ţigară şi o bomboană. Prin faptul că teroarea reeducării de la Gherla nu încetase, gestul lui capătă o şi mai profundă semnificaţie, caracterizând sufletul său deosebit. În fabrică lucra la montat bricege şi când am ajuns şi eu să lucrez în acelaşi atelier, cu riscul de a fi pedepsit cu carcera în lanţuri m-a ajutat să-mi fac norma care cu greu se putea efectua chiar şi de cei ce lucrau aici cu mult timp înainte.

În anul 1955, cu cei ce aveau condamnări peste zece ani (legionari), a fost transferat la Aiud, de unde s-a eliberat în 1964.

După eliberare, soarta ne-a unit iarăşi destinele, fiind constrânşi să urmăm o altă facultate, Biologia, porţile medicinei fiind definitiv închise pentru noi. Când ne întâlneam la sesiunea de examene (fără frecvenţă), învăţam şi le susţineam uneori împreună. După absolvire am lucrat în spitale diferite, dar ne întâlneam uneori.

După revoluţie, datorită regimului la care a fost supus în închisoare şi mai ales schingiuirilor din timpul reeducării de la Piteşti, starea sănătăţii lui s-a deteriorat grav şi ultimii ani de viaţă i-a petrecut ţintuit la pat. Şi-a purtat crucea cu demnitate şi eroism până în ultima clipă.

La 14 iunie 1998 şi-a dat obştescul sfârşit, fiind petrecut pe ultimul drum de cei ce l-au apreciat şi l-au iubit.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Aristide LEFA

PERMANENŢE

Editor: Fundaţia PROF. GEORGE MANU
Bucureşti, str. Plantelor nr. 9, sect. 2
☎ 3131102

Comitetul director:
Sebastian MOCANU,
Nicolae ROŞCA,
Mircea NICOLAU,
Sorin PÂRVULESCU – director economic

Redacţia:
Mircea NICOLAU – prim redactor;
Cristian URSE – secretar de redacţie;
Nicolae NICOLAU,
Radu CREANGĂ – redactori

Compartiment administraţie - difuzare:
Gelu GHEORGHIU

Corectură:
Valeriu VAŢEL
Culegere şi tehnoredactare:
Corina IALGOCZI

DIFUZARE – tel./fax 3131102

ISSN 1453 - 9551